

Lisa 1. Muud ettepanekud valdkondade lõikes 2018. aasta eelarveläbirääkimisteks valitsusdelegatsiooniga

I RAHANDUSE VALDKOND

ETTEPANEK	PÕHJENDUS	VALITSUSKOMISJONI SEISUKOHT, KOKKULEPE, ERIARVAMUS												
<p>Ettepanek 1. Seoses maavalitsuste likvideerimisega ja osade maavalitsuse ülesannete üleandmisega kohalikele omavalitsustele näha ette täiendavalt nende ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid.</p>		<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Maavalitsustelt tulevad KOVidele üle riikliku ülesandena rahvastiku ja perekonnaseisu-toimingud ning osad ülesanded maakondlikule koostööorganile. RES-is tuuakse eraldi välja KOVidele antavad toetusfondi toetused ja riiklike ülesannete kulude hüvitised.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>												
<p>Ettepanek 2. Alustada KOV tulude tõstmist eraldades 2 % käibemaksust kohalikele omavalitsustele</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td></td> <td>2018</td> <td>2019</td> <td>2020</td> </tr> <tr> <td>Käibemaks mln. €</td> <td>2230</td> <td>2370</td> <td>2495</td> </tr> <tr> <td>Sellest 2 %</td> <td>44,6</td> <td>47,4</td> <td>49,9</td> </tr> </table> <p>Rahandusministeeriumi suvise majandusprognoos (15.09.2016).</p>		2018	2019	2020	Käibemaks mln. €	2230	2370	2495	Sellest 2 %	44,6	47,4	49,9	<p>2009. aasta majanduskriisi ajal rakendas riik täiendavat maksukoormust, et katta eelarve puudujääki. Tõsteti käibemaksu ja töötuskindlustusmaksu. Meetmed pidid olema kriisi leevendamiseks ja majandusolukorra normaliseerudes pidi endine maksukoormus taastatama.</p> <p>Töötuskindlustusmaks määrased ongi allapoole korrigeeritud, kuid käibemaksu osas pole mingeid muudatusi seni tehtud. Samal ajal ei ole praegu maksude hulgas ühtegi sellist, mis otseselt motiveeriks omavalitsusi investeerima ettevõtluskeskkonna loomisesse või selle parandamisse.</p> <p>Teatud osa käibemaksu laekumine KOVile oleks kasu ettevõtluskeskkonna arendamisest otseselt nähtav ja tuntav.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Kaasaegses majanduses on üha keerulisem käibe tekkimise kohta adekvaatselt määratleda (nt interneti kaubandus). Kui käibemaksu arvestada peakontori aadressi järgi korjatakse ca 80% käibemaksust Tallinnas ja Harjumaal. KOVidele käibemaksust mingi protsendi andmine ei ole otstarbekas.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>
	2018	2019	2020											
Käibemaks mln. €	2230	2370	2495											
Sellest 2 %	44,6	47,4	49,9											
<p>Ettepanek 3. Korrastada kohalike maksude süsteemi. Laiendada omavalitsuste võimalusi tulu kogumiseks. Täiendada kohalike maksude loetelu (nt turismimaks) ja kaaluda müügitulu taastamist juriidiliselt korrektses maksuvaidlusi välistavas sõnastuses, et laiendada omavalitsuste võimalusi tulu</p>	<p>Kohalike maksude osakaal omavalitsuste tuludest on madal, mis on osaliselt tingitud objektiivsetest asjaoludest (näiteks administreerimiskulud), kuid teisalt on valitsuse sekkumise tulemusena vähendatud kohalike omavalitsuste võimalusi (paadi- ja müügitulu kaotamine).</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Kohalike maksude seaduse uuendamiseks on RaM KOVidelt erinevatel aegadel sisendit küsinud. Uute kohalike maksude kehtestamise võimaluste analüüsimiseks</p>												

<p>kogumiseks. Kohalike maksude seaduse sõnastus vajab ajakohastamist viimaks selle vastavusse teiste õigusaktidega.</p>		<p>ootame KOVIDelt konkreetset huvi ja eelanalüüsi.</p> <p>KTK eriarvamus: Omavalitsusliidud on aastast 1996 taotlenud üksikisiku tulumaksu kohalikele omavalitsustele laekuvas osas ja maamaksu muutmist kohalikeks maksudeks.</p> <p>Kokkulepe: Pooled jätkavad läbirääkimisi kohalike maksude süsteemi korrastamiseks</p>
<p>Ettepanek 4. Kohalike omavalitsuste põhivara amortisatsioonikulude osaliseks katmiseks suurendada omavalitsustele laekuva üksikisiku tulumaksu ja tasandusfondi (TaF) vahendeid aastatel 2019-2021. Alustada 2017 aastal läbirääkimisi nende tulude suurendamise mahu ja proportsioonide üle.</p>		<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: KOV liitudele saadetud tasandusfondi muutmise ettepanekutes on amortisatsiooni komponendiga arvestatud.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks aga märgib, et TaF muudatusettepanekutes kajastatav amortisatsioonikomponent ei kajasta kogu kulumajadust kohalike omavalitsuste omandi korrashoiuks ja taastamiseks.</p>
<p>Ettepanek 5. Muuta tulumaksuseaduse § 5 (1) lisades juurde sõna „mitteresidendid“</p> <p>§ 5. Maksu laekumine</p> <p>(1) Residendist ja mitteresidendist füüsiliste isikute makstud tulumaks laekub järgmiselt:</p> <p>1) arvestamata 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi, laekub maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 12,13% residendist ja mitteresidendist füüsilise isiku maksustatavast tulust;</p> <p>Mitteresidentide tulumaksu jaotamisel kohalike omavalitsuste vahel võtta aluseks RM määrus 19.12.2008 nr 54, (RTL 2008, 105, 1503) „Füüsilise isiku tulumaksu kohaliku omavalitsuse üksustele eraldamise kord“, kus § 6 (1) on öeldud „Kui tulumaksu eraldamise ajaks puuduvad registris andmed</p>		<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Mitteresidentide maksustamist reguleerivad lisaks Eesti seadusele ka riikide vahelised topeltmaksustamise vältimise lepingud. Mitteresident võib saada tulu Eestis, aga reaalselt võib elada teises riigis ja ei pruugi üldse Eestis kordagi käia. Nimetatud juhtudel ei ole võimalik isikut ühegi KOViga seostada.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>

<p>maksumaksja elukoha kohta, jaotatakse omavalitsusüksustele eraldatav maksusumma kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt nende arvestuslike osakaaludega“.</p>		
<p>Ettepanek 6. Alustada läbirääkimisi dividendide pealt makstava tulumaksu eraldamiseks kohalikele omavalitsustele.</p>	<p>Võimaldaks parandada sidet omavalitsuste ja ettevõtlussektori vahel.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Ettevõtte tulumaksu tasutakse 80% ulatuses Tallinnas ja Harjumaal. Rahvusvahelised organisatsioonid ei toeta KOVidele ettevõtte tulumaksu andmist selle maksu suure volatiilsuse tõttu.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>
<p>Ettepanek 7. Eraldada Tallinna linnale vahendeid pealinna funktsiooni täitmisega kaasnevate kulutuste katteks.</p>	<p>Tallinna linn kui pealinn peab sageli täitma esindusfunktsioone. Erinevate riiklike sündmuste organiseerimisega kaasnevad kulutused.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Ettepaneku osas arutelu alustamiseks peaks täpsustama, milliseid riikliku olemusega ülesandeid on pealinnaks olemisega lisandunud. Hetkel ei ole riigieelarves täiendavaid vahendeid pealinna funktsioonide osas ette nähtud. Kehtivas RES-is on tulubaasi kasvuks kavandatud 2019. a 15 mln ja 2020. a 25 mln võrreldes 2017. a. Selle lisandub koalitsioonilepingust 30 mln aastas tasandades kriisiaegset üksikisiku tulumaksu protsendi langust. Vahendid lisanduvad ka Tallinnale.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>
<p>Ettepanek 8. Tagada riigi andmekogudesse andmete esitamise ja sellega seotud ülesannete ning muude riiklike ülesannete täitmise ja nende administreerimisega seonduvate kulude katmine riigi eelarve vahenditest.</p>	<p>Tegemist on riikliku ülesandega ning selle ülesande täitmiseks tehtavad kulud tuleks katta riigieelarve vahenditest. Seda lähenemist toetab Riigikontrolli audit riigi andmekogude kohta.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Riiklikesse registritesse esitab KOV andmeid oma territooriumil toimuva, oma elanike või oma tegevuse kohta, mida on KOVidel vaja ka oma ülesannete täitmiseks. Riiklikud registre IT lahendused võimaldavad KOVidel nii registreid kui ka andmeid oma töös kasutada ja abistavad KOVe oma</p>

		<p>ülesannete täitmisel. Jätkata läbirääkimisi hinnates andmete esitamise ülesande olemust registrite põhisel.</p> <p>KTK eriarvamus: KTK ei nõustu valitsuskomisjoni seisukohaga ja jääb oma taotluse juurde. Ettepanekut toetab ka Maa ameti ja läbirääkimiste maa- ja keskkonnakomisjoni seisukoht</p>
<p>Ettepanek 9. Tagada Riigikohtu üldkogu 16. märtsi 2010 kohtuotsuse nr 3-4-1-8-09 täitmine.</p>	<p>Antud otsusega tunnistati põhiseadusega vastuolus olevaks selliste õigustloovate aktide andmata jätmise, mis sätestaksid, millised seadusega kohaliku omavalitsuse üksustele pandud kohustused on omavalitsuslikud ja millised riiklikud, ja eristaksid kohaliku omavalitsuse üksustele kohaliku elu küsimuste otsustamiseks ja korraldamiseks ette nähtud raha riiklike kohustuste täitmiseks mõeldud rahast ning näeksid ette kohaliku omavalitsuse üksustele seadusega pandud riiklike kohustuste rahastamise riigieelarvest.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Riigieelarve seaduse § 51 määratleb riiklike ülesannete rahastamise põhimõtted. Riigikohtu lahendi otsus loetakse valitsuse poolt täidetuks. Uute ülesannete andmisel ning ülesannete muutmisel on ülesannete liigitamist ja vastavalt ülesande loomusele rahastuse tagamist järgitud.</p> <p>KTK eriarvamus: KTK märgib, et riigi poolt on andmata seadus mis määratleb omavalitsuse eelarvete tulud alates 1996 aastast kuni järgmise omavalitsustele pandud ülesannete lisandumiseni või täpsustamiseni.</p>
<p>Ettepanek 10. Kaaluda veel kord maamaksuseaduse ja tulumaksuseaduse eelnõu täiendamist lähtudes Eesti Linnade Liidu poolt esitatud märkustele.</p>	<p>Maamaksuseaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu Tulumaksuseaduse muutmisega kavandatud kohaliku omavalitsuse üksustele laekuva tulumaksu määra tõstmise 0,01% võrra 11,61%-ni ei korva Tallinna ja Pärnu linnadele maamaksuseaduse muudatuse rakendamise tulemusena saamata jäävat tulu täies ulatuses. Selleks, et muudatuse rakendamise tulemusena saamata jääv tulu saaks ka Tallinna ja Pärnu linnale täies ulatuses hüvitatud tuleb tõsta kohaliku omavalitsuse üksustele laekuva tulumaksu määra 0,02 protsendipunkti võrra. Maamaksuseaduses on sätestamata alused maa maksustamishinna aktide koostamise ja kättetoimetamise kohta. Õigusselguse huvides</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Ei ole võimalik Tallinna ja Pärnu linna jaoks eraldiseisvalt KOV tulumaksu osa suurendada. Erinevaid tulumaksu osa suurendamisi tuleb vaadata ühtse tervikuna. Töös on KOV tulumaksu osa suurendamine tulubaasi taastamise poole liikumiseks, toetusfondi toetuste tulubaasi andmiseks ning uute ülesannete KOVidele üleandmiseks.</p>

	<p>tuleb maamaksuseaduses sätestada tingimused maa maksustamishinna aktide koostamise ja kättetoimetamise viiside (sh elektrooniliste viiside) kohta. Lahendus on maksuteate ja maksustamishinna akti koos kättetoimetamine, mille tulemusel väheneks halduskoormus ja haldusorganite tegevus oleks isikutele arusaadavam. Muudatuste jõustumisel ja nende rakendamisel suureneb oluliselt halduskoormus seoses avalduste menetlemisega, lisaks väheneb tulubaas. Leiame, et antud viisil ei ole korteriomanike ja ühis-/kaasomanike erinev kohtlemine lahendatud ning vastutus omandivormist sõltumatu kohtlemise osas pannakse kohalikule omavalitsusele. Probleem eeldab riikliku lahendust (sh laekumata jääva tulu kompenseerimist), mis võimaldaks määrata maksuvabastus automaatselt ilma avaldust esitamata.</p>	<p>Maa maksustamishinna aktide kohta esitatud ettepanekut RM toetab. Hetkel ei saa öelda, millal vastav maamaksuseaduse muudatus ette võetakse.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>
--	--	---

II HARIDUS-JA NOORSOOTOÕ VALDKOND

ETTEPANEK	PÕHJENDUS	VALITSUSKOMISJONI SEISUKOHT, KOKKULEPE, ERIARVAMUS
<p>Ettepanek 1. Taastada KOV haridustoetuse arvutamise ja jaotuse aluseks 2012. aastani kehtinud haridustoetuse mudel</p>	<p>Haridustoetuse jaotuse aluseks võetud koefitsientidele põhinev arvestussüsteem ei ole kohalike omavalitsuste ja omavalitsusliitude poolt aktsepteeritud. Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) poolt käivitatud protsess on kaugenemine varasemalt (2007.a) kokkulepitud haridusmudelist, mille kohaselt toetuse maht peab olema välja arvatud vastavalt kokku lepitud haridusmudelile. HTM on mitmepoolselt kokku lepitud haridusmudeli kõrvale jätnud, millega ei saa nõustuda. Väljavõte Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu (OVL KTK) delegatsiooni läbirääkimiste lõpp-protokollist 2015. a riigieelarve osas: OVL KTK delegatsiooni tehtud ettepanek: „Haridustoetuse kogumaht peab kujunema kuni 2012. aastani kehtinud valemi komponentide summast ja kindlustama õppekava täitmise kõigil kooliastmetel.“ Ei saa toetada ühtset pearaha I-III kooliastmeni, sest see ei arvesta tegelikke kulutusi. Haridustoetus peaks olema kooliastmeti diferentseeritud, nagu 2012. aastal.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: jätkame läbirääkimisi haldusreformi järgselt. 2018 aastal lepatakse kohalike omavalitsusega kokku, millistel arvestusalustel antakse vahendid 2019 tulubaasi.</p> <p>Kokkulepe: jätkatakse läbirääkimisi haldusreformi järgselt. 2018. aastal lepatakse kohalike omavalitsusega kokku, millistel arvestusalustel antakse vahendid 2019 tulubaasi.</p>
<p>Ettepanek 2 Tagada piisav arv gümnaasiumiastme õppekohti.</p>	<p>Varasemalt algatatud haridusseaduse muutmise eelnõus on esitatud ettepanek, et edaspidi oleks keskhariduse andmine riiklik ülesanne. Samas</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest tulenevalt tagavad</p>

	<p>aastaks 2023 on riigil plaanis tagada vaid 10 000 õppekohta gümnaasiumiastmes kuigi vajadus oleks 23 650 õppekohta tagamiseks. Järelikult üle 13 500 õppekohta pakkumiseks peab olema valmis keegi teine - tõenäoliselt KOVID, võimalik et mingil määral ka erakoolid.</p> <p>Vaja on täpsemaid kriteeriume (õpilaste arv või kaugus lähimast riigigümnaasiumist või mingi õppesuund, mida riik peab strateegiliselt oluliseks), millistele koolidele riik plaanib delegeerida keskhariduse pakkumise ülesannet.</p> <p>Pika kohanemis- ja üleminekuajaga venitatakse teadmatus perioodi ja vintsutatakse neid KOV koole, kes arendavad kesk-haridust lootuses, et tulevikus sõlmitakse HTM halduslepingud antud tasemeõppe pakkumiseks ning kulude katmiseks.</p>	<p>kvaliteetse ja valikuterohke ning gümnaasiumi riiklikule õppekavale vastava üldkeskhariduse omandamise võimaluse riik ja kohalik omavalitsus, pidades igas maakonnas õpilaste arvust lähtuvalt vajalikul arvul gümnaasiume. Riik kohustub pidama igas maakonnas vähemalt ühte gümnaasiumi.</p> <p>Haridusseaduse eelnõu menetlemisel vaadatakse vastutuse jaotus üle. Maakonnakeskusest kaugemal olevate gümnaasiumite pidamiseks nähakse riigieelarves ette täiendavad ressursid perioodiks 2018-2021, igal aastal ca 0,5 miljonit eurot.</p> <p>Jaotuspõhimõtted räägitakse omavalitsustega läbi.</p> <p>Kokkulepe: maakonnakeskusest kaugemal olevate gümnaasiumide pidamiseks antava toetuse jaotuse põhimõtted räägitakse omavalitsustega läbi selleks moodustatavas töörühmas.</p>
--	---	--

III TÖÖ-, SOTSIAAL- JA TERVISE VALDKOND

ETTEPANEK	PÕHJENDUS	VALITSUSKOMISJONI SEISUKOHT, KOKKULEPE, ERIARVAMUS
<p>Ettepanek 1. Tagada kohalike omavalitsustele õigus kasutada oma piirkonna isikute kohta riiklikesse infosüsteemidesse kantud infot, mis on vajalik kaalutletud otsuse tegemisel teenuste määramisel.</p>	<p>KOV-id vajavad sotsiaalteenuste- ja toetuste määramise paremaks korraldamiseks STAR-i kaudu ligipääsu või mõningal juhul ka muude Riigi Infosüsteemide Ametis registreeritud andmekogude kaudu (nt Tallinna linn: Universaaltoetuste andmekogu) Töötukassa või Sotsiaalkindlustusameti poolt hallatavates andmekogudes sisalduvale isikustatud informatsioonile (delikaatsetele isikuandmetele), mis on vajalik kaalutletud haldusotsuse langetamiseks.</p> <p>01. 01. 2016 jõustunud sotsiaalhoolekande seaduse § 15 näeb ette hindamiskohustuse ja sellele järgneva otsuse tegemise teenuse/toetuse andmise kohta.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Käesoleval aastal analüüsimise KOV korraldatavate sotsiaalteenuste loikes milliseid andmeid KOVID võiksid kvaliteetsema abikorralduse tagamiseks vajada. Saadud info on sisendiks edasiste tegevuste korraldamisel (võimalikud STAR arendused) ja vajaliku õigusliku aluse loomiseks SHSis. 2016. aastal toimus SOMis selle teemaline kohtumine Tallinna linna, Töötukassa ja Sotsiaalkindlustusametiga.</p>

	<p>Selleks, et teha teenuse või toetuse määramiseks vajalikku kaalutletud haldusotsust on KOV sotsiaaltöötajal vaja saada ligipääsu riiklikes andmekogudes sisalduvale delikaatsetele isikuandmetele, milles on hinnatud isiku toimetulekut ja määratletud isikule rakendatavad tugimeetmed.</p> <p>Hetkel on Töövõimetoetuse seaduse § 22¹ tulenevalt loodud õiguslik alus Töötukassale ja Sotsiaalkindlustusametile korraldada omavahelist andmete vahetust.</p>	<p>KTK eriarvamus: KTK ei ole rahul venitamisega probleemi lahendamisel. Analüüsida on lubatud juba aastaid.</p>
<p>Ettepanek 2 Koostöös sotsiaalministeeriumiga luua sotsiaaltransporditeenuse tellimus- ja infosüsteem.</p>	<p>Vajalik on riigi panus sotsiaaltransporditeenuse tellimus- ja infosüsteemi väljaarendamisel ning vastava tellimus- ja logistikakeskuse tegevuse hilisemal finantseerimisel riigieelarvest.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Tegevustega sotsiaaltransporditeenuse tellimus – ja infosüsteemi on arendamiseks on alustatud, mida teeme ESF kaasrahastusel. Koostöös TEHIKuga viiakse läbi hange, mille tulemusel arendatakse STARi iseteeninduskeskkond kliendile ning taotluste menetlemise keskkond KOVi sotsiaaltöötajale. Samuti on kavas läbi viia hange nimetatud logistikakeskuse piloteerimiseks. Otsuse rahastamiseks saab teha pärast pilootprojekti.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 3 Koostöös riiklike ametkondadega rajada Tallinna Haigla.</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Tallinna Linnavolikogu on otsustanud rajada ca 900-kohaline aktiivravihaiгла linnaelanikele kaasaegse eriarstiabi kättesaadavuse ja ravikvaliteedi parandamiseks. Läbitud on projekti määratlemise ja funktsionaalse arengukava I etapi koostamine, algatatud detailplaneering aadressil Narva mnt 129 ja 129b. Orienteeruv objekti rajamise maksumus on 400 mln €.</p> <p>Rahastamine lahendatakse linna ja sotsiaal- ning rahandusministeeriumi ühistegevusena.</p> <p><i>(* Märkus: Tallinna Linnavolikogu 08.09.2016.a. otsusega nr 140 kinnitati Tallinna haigla rajamise kava: -märts 2017 finantsplaani ja skeemi koostamine -märts-august 2017 esküsprojekti koostamine -sept 2017-dets. 2018 projekteerimine jaanuar-mai 2019 ehitusbange juuni 2019-veebruar 2022 ehitus koos kasutuselevõtuga)</i></p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Teenuste mahu, ruumiplaani ja finantseerimise vajaduse hindamise aluseks on haigla funktsionaalne arengukava. Meile teadaolevalt on Tallinna linn (haigla omanik) planeerinud esitada funktsionaalse arengukava kavandi käesoleva aasta sügisel. Selle alusel on võimalik alustada konkreetsemat arutelu teenusemahtude ja finantseerimisvajaduse üle.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>

<p>Ettepanek 4. Lõpetada dementsete ja sõltuvushäirega isikute vanusest tulenev ebavõrdne kohtlemine ja võimaldada riigi rahastatavat erihoolekannet ka neile klientidele.</p>	<p>Põhjendus: Sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) kohaselt ei rahastata riigi eelarvest erihoolekandeteenust vanaduspensioniiikka jõudnud dementsuse diagnoosiga ja isikutele või kellel on sõltuvus alkoholist või narkootilisest ainet juhtiva psüühikahäirena. Leiame, et vanusest tulenev diskrimineerimine tuleb lõpetada.</p> <p>Kahjuks suureneb dementsete inimeste arv koos keskmise eluea pikenemisega ja vastavate teenuskohtade vajadus kasvab pidevalt. Käesoleval ajal on dementsete klientide teenusele paigutamine väga suur probleem ja seda koduteenustega ei lahenda.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Selgitame, et SOMil ei ole plaanis dementsusega inimeste hoolduse küsimust lahendada erihoolekandeteenuste kaudu. Küll aga nõustume, et dementsusega inimeste sihtgrupp vajab senisest suuremat tähelepanu. Tänapäevane üldhooldusteenus peab arenema sobivamaks ka keerukamatele sihtgruppidele ning arendamist vajavad ka muud pändlikumad hooldusvõimalused (päevahoiuteenus jms), toetavad teenused ning teenuseosutajate kompetentsid. Olulist sisendit järgnevat aastat tegevusteks ootame Vabariigi Valitsuse poolt 2015. aastal kinnitatud hoolduskoormuse vähendamise rakkerühma ettepanekutest.</p> <p>Erihoolekandeteenused on spetsialiseerunud tegelemaks peamiselt skisofreenia ja vaimse alaarenguga isikutega, mis erineb oluliselt erialatööst dementsuse diagnoosiga eakatega. Samuti erineb dementsete eakate abistamise meetodika oluliselt meetodikast, millest lähtutakse erihooldusteenuste osutamisel. Dementsete hooldusteenust käsitletakse erihooldusest eraldiseisva teenusena ning seda arendatakse üldhooldusteenuste raames (spetsialiseerumine üldhoolduse raames).</p> <p>Erihoolekandeteenused ei ole sobilikud ega piisavad sõltuvushaigetele ning nende teenuste osutamise käigus ei suudeta tagada neile vajalikku ravi. Sõltuvushaigete ravi (sh alkoholiravi) korraldatakse rahvatervise meetmete raames (sh rehabilitatsiooniteenus sõltuvusprobleemidega isikutele).</p>
---	---	--

		KTK eriarvamus: KTK ei ole rahul venitamisega probleemi lahendamisel. Küsimus on arutusel mitmendat aastat.
Ettepanek 5. Leida riigi võimalus toetada omavalitsuste investeeringuid vanurite hoolekandasadutuste rajamiseks ja renoveerimiseks.	Uue SHS kohaselt on väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus KOVi korraldatav teenus. Tegemist on KOVi uue kohustusega, aga selle täitmiseks ei ole täiendavaid vahendeid ette nähtud. Kohalikud omavalitsused on viimasel ajal sundseisus uute hoolekandasadutuste loomiseks ja olemasolevate renoveerimiseks järjest suureneva vajadusega eakate hoolekandekohtade järele. Omavalitsuste tulude maht ei võimalda piisavalt investeeringuid oma vahenditest, arvestades teenuse tegelikkude vajadust.	Valitsuskomisjoni seisukoht: Selgitame, et antud ettepanekut arvestati juba 2016. a. Meetme „Kohaliku omavalitsuse hoolekandasadutuste hoonetes energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuse edendamise toetuse kasutamise tingimused ja kord“ määrus kinnitati 5. juunil. Meetmest toetatakse KOVide valitseva võimu all olevate üldhooldusteenust pakkuvate hooldekodude energiatõhususe parandamist. Meede on avatud kuni 15.09.2017. KTK eriarvamus: KTK ei nõustu Valitsuskomisjoni seisukohaga, vahendid on ette nähtud vaid ühe osa kulude toetamiseks hoolekandasadutuste renoveerimisel ja rajamisel. KTK jääb oma ettepaneku juurde.
Ettepanek 6. Toetada riigieelarvest nende isikute üldhooldekodu kohatasu maksmist, kes liiguvad vanuse või tervise tõttu välja erihoolekandest üldhoolekandeteenusele ja kelle elukohaks kuni 2001 aastani kehtinud rahvastikuregistri sätte kohaselt registreeriti erihoolekandasadutus.	Probleem on nende isikutega, keda ei ole võimalik kirjutada tagasi nn koduvalda ja loob KOVidele, kelle territooriumil on asunud suured erihoolekandasadutused, ebavõrdselt suure koormuse seoses nende isikute eestkoste ja hoolekandega. Tegemist oleks analoogse toetusega seni riigi poolt üldhooldekodude kohatasu toetamise meetmele nende isikute osas, kes on paigutatud hooldekodusse enne 1993. aastat. Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määruse nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ muutmise“ eelnõu seletuskirja kohaselt „toetab riik nende isikute kohatasu maksmist seetõttu, et siis kirjutati ühest kohalikust omavalitsusest teise territooriumile jäävasse hooldekodusse sisse. Ilma riigi hüvitiseta oleks see loonud ebaõiglase kohustuse hooldekodu asukohajärgsele kohalikule omavalitsusele, kes oleks pidanud katma teiste piirkondade elanikega seotud kulusid“. Seletuskirjas kirjeldatud ebaõiglus kehtib nende KOVide osas, kelle territooriumil asuvad suured hoolekandasadutused.	Valitsuskomisjoni seisukoht: Potentsiaalselt on selliseid isikuid kokku umbes 300, kes aastatel 2017-2021 jõuavad vanaduspensionikka ning keda võidakse suunata üldhooldusteenusele. Aastate jooksul võib inimese tervislik seisund muutuda, mistõttu ei saa olla kindel, et kõik need inimesed üldhooldusteenusele liiguvad (võib tekkida vajadus jääda siiski erihooldusteenusele). Juhul kui inimene erihooldusteenuselt üldhooldusteenusele siiski liigub, on vastavalt SHSile igal KOVil kohustus osutada temale vajalikku abi. 1993. aastal, kui muutus üldhooldusteenuse rahastamise põhimõte, mistõttu jätkas riik maksmist vaid nende isikute osas, kes olid toona üldhooldekodusse paigutatud ja seda nimekirja enam ei laiendata.

	<p>Juhime tähelepanu sellele, et 16.06.2011 läbirääkimiste käigus saavutati selles osas Sotsiaalministeeriumiga kokkulepe ja ministeerium kavandas taotleda selleks riigieelarvest lisavahendeid.</p>	<p>KTK eriarvamus: KTK ei nõustu Valitsuskomisjoni seisukohaga ja taotleb probleemi lahendamiseks jätkuvalt rahastamise küsimuse arutelu jätkamist.</p>
<p>Ettepanek 7. Teostada KOVidele pandud uute ja täiendatud kehtivate ülesannete maksumuse selgitamiseks 01.01.2016 jõustunud SHSi analüüs ning töötada välja süsteem KOVide tulude täiendamiseks lisandunud ülesannete kulude katteks.</p>	<p>SHS sisaldab rea uusi KOV teenuseid, nt: võlanõustamis-, sotsiaaltranspordi-, varjupaiga-, turvakodu- ja üldhooldusteenuse, mille osutamiseks ja välja töötamiseks ei ole KOVidele täiendavaid rahalisi vahendeid eraldatud. Koduteenus, intervall- ja päevahooldusteenused ei ole hajaasustuse piirkonnas odavad teenused. Arvestades valdade liitmist ja territooriumi suurenemist kasvavad veelgi transpordikulud koduteenuste pakkumisel. Lisaks puuduvad maapiirkonnas sotsiaalteenuste pakkujad või neid on väga vähe.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Haldusreformi ja maavalitsuste reformi kontekstis vaadatakse KOVide tulubaas üle ja need arutelud käivad teistes töögruppides.</p> <p>Lisaks selgitame, et vastavalt KOKS §-le 6 on KOV olemuslikuks ülesandeks olnud korraldada oma vallas või linnas sotsiaalteenuseid, -toetusi ja muud sotsiaalabi jne. Uue SHSi jõustumisega ei lisandunud juurde olulisel määral uusi sotsiaalteenuseid. Ka eelmise kehtiva SHSi kohaselt oli KOVidel kohustus osutada üldhooldusteenust (eakate hoolekanne, hooldamine hoolekandeesutuses), sotsiaaltransporditeenust (puuetega inimestele invatranspordi korraldamine), varjupaigateenust (sotsiaalabi vajavatele isikutele osutatakse vajadusel abi töö leidmisel, määratakse tugiisik, vajadusel luuakse varjupaigad) jne. Hajaasustusega piirkonnas teenuste kättesaadavuse parandamiseks soovime ESF vahendite toel arendada ja piloteerida efektiivseid koostöövõimalusi sotsiaaltransporditeenuse korraldamisel. Ühinevate KOVide puhul võib eeldada sotsiaalteenuste vajajate arvu suurenemist, mis peaks soodustama ka erinevate teenusepakkujate teket. Lisaks toetame erinevate sotsiaalteenuste arendamist ESF Meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ raames. Käesoleval aastal avatakse taotlusvoorud erinevate teenuste arendamiseks. Järgmine toetusvoor avaneb 2018. aasta alguses.</p>

		KTK eriarvamus: KTK ei nõustu Valitsuskomisjoni seisukohaga ja jääb oma ettepaneku juurde.
--	--	---

IV MAA JA KESKKONNAVALDKOND

ETTEPANEK	PÕHJENDUS	VALITSUSKOMISJONI SEISUKOHT, KOKKULEPE, ERIARVAMUS
<p>Ettepanek 1 Tunnistada kehtetuks MaaRS § 25 lõige 4 või vähendada kohaliku omavalitsuse kohustust tasuda munitsipaalomandisse antud maa võõrandamisel riigieelarvesse 65% maa turuväärtusest.</p> <p><i>Ettepanek</i></p> <p>Tunnistada MaaRS § 25 lõige 4 kehtetuks või muuta MaaRS § 25 lõiget 4 ja sõnastada see järgmiselt:</p> <p>„(4) Munitsipaalomandisse antud maa, välja arvatud käesoleva seaduse § 28 lõike 1 punktides 1, 9 ja 11 nimetatud maa, võõrandamise korral tekib 10 aasta jooksul pärast maa munitsipaalomandisse andmist kohalikul omavalitsusel kohustus maksta riigile hüvitist, välja arvatud juhul, kui maa võõrandatakse tasuta riigile. Hüvitise suurus on 65 protsenti laekuvast rahast, maa tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamisel maa harilikust väärtusest võõrandamise ajal. Maa võõrandamise korral võib laekuvast rahast või maa harilikust väärtusest maha arvata maa parendamiseks, sealhulgas detailplaneeringu koostamiseks, kohaliku omavalitsuse üksuse tehtud põhjendatud kulud. Hüvitis tuleb riigi tuludesse kanda kinnisasja võõrandamise korral viie aasta jooksul tehingu päevast arvates.“</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Kohaliku omavalitsuse kohustus tasuda munitsipaalomandisse antud maa võõrandamise, kasutusvaldusse andmise või hoonestusõigusega koormamise korral riigile hüvitist 65% maa harilikust väärtusest, on ebaõiglaselt koormav ega arvesta ettevõtluse arengu tagamise vajadusega.</p> <p>Kohaliku omavalitsuse maksustamine munitsipaalomandisse antud maa kasutusvalduse või hoonestusõigusega koormamise korral piirab oluliselt kohaliku omavalitsuse võimalusi kohaliku elu ja ettevõtluse arendamiseks ega motiveeri efektiivsema maakasutuse eelduste loomiseks.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Ei toeta ettepanekut. 2016.aasta 1. juulist jõustusid riigivaraseaduse muudatused, millega muudeti maareformi seaduse § 25 lg 4. Riigile hüvitise tasumise aega pikendati viie aastani. Ettevõtluskeskkonna arendamise eesmärgil on KOV-l võimalik taotleda maa tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamist riigivaraseaduses sätestatud alustel.</p> <p>KTK eriarvamus: KTK ei nõustu valitsuskomisjoni seisukohaga.</p>

<p>Ettepanek 2 Endiste Tallinna ja Nõmme linnale kuulunud maade munitsipaalomandi taastamine ja Pirita ning Nõmme-Mustamäe terviseradade aluse maa munitsipaliseerimine. Teha Maa-ametile ettepanek anda nõusolek endiste Tallinna ja Nõmme linnadele kuulunud maade munitsipaalomandisse andmiseks ja lõpetada nende vajaduseta riigi maareservi arvamine.</p> <p>Teha Keskkonnaministrile ettepanek tunnistada kehtetuks käskkirjad Pirita ja Mustamäe terviseradade aluse maa ja endiste Tallinna ning Nõmme linnadele kuulunud maa riigi omandisse jätmise kohta.</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Keskkonnaministeerium on (Maa-amet ja Riigi Metsamajandamise Keskus) maareformi lõpufaasis intensiivistanud riigi maareservi moodustamist endiste Tallinna ja Nõmme linnadele kuulunud maade arvel.</p> <p>Riigikohtu halduskolleegium on 23. oktoobri 2014 kohtuotsuses nr 3 3 1 37 14 märkinud, et riigi maareservi mõiste puhul on tegemist määratlemata õigusmõistega. Tavapärasest tähendusest mõistetakse reservi all varu ehk tagavara. Selle kohaselt peaks maareserv tähendama maad, mille kasutamine riigi ülesannete täitmiseks ei ole maa riigi omandisse jätmise hetkel aktuaalne, kuid mille järele võib riigil tekkida vajadus tulevikus.</p> <p>Tallinna Linnavalitsusele esitatud maa riigi omandisse jätmise taotlusest ei selgu, milline on reservi jätmise vajadus ja plaanitav kasutusotstarve. Keskkonnaministri 29.09.2016 käskkirjaga nr 1-2/16/952 jäeti riigi omandisse Nõmme ja Mustamäe linnaosades 7 endist Tallinna ja Nõmme linnadele kuulunud maaüksust kogupindalaga 111 ha. Riigi omandisse jäeti Nõmme-Mustamäe maastikukaitsealal asuvad endised linnamaad ja Nõmme terviseradade alune maa.</p> <p>Keskkonnaministri 29.09.2016 käskkirjaga nr 1-2/16/953 jäeti riigi omandisse Pirita ja Lasnamäe linnaosades 12 endist Tallinna linnale kuulunud maatükki kogupindalaga 319 ha. Riigi omandisse jäeti Pirita jõeoru maastikukaitseala asuvad endised linnale kuulunud maad ja Pirita terviseradade alune maa.</p> <p>Keskkonnaministri käskkirjad on Tallinna linna poolt vaidlustatud kohtus.</p> <p><i>(*Märkus: Kohalike omavalitsuste poolt on esitatud põhimõte, et kohaliku omavalitsuste üksus peaks olema maareformi õigustatud subjektiks. Seda põhimõtet ei ole keskevalitsus aktsepteerinud. Protsessi hetkeseisu osas saame teadmiseks võtta.)</i></p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Ei toeta ettepanekut. Maareformi seadus (MaaRS) sätestab maa munitsipaalomandisse andmise alused. MaaRS § 28 lõige 1 (alates 14.07.2017 kehtetu) sätestas, millist maad ning milliste asjaolude ja tingimuste esinemisel oli võimalik tasuta munitsipaalomandisse taotleda. MaaRS § 28 lõike 1 punktist 7 tulenes, et maa riigi omandisse jätmise mistahes MaaRS §-s 31 nimetatud alusel on prioriteetne maa munitsipaalomandisse andmise ees. Samuti on nõuete sätete alusel ehk alates 14.07.2017 kehtiva MaaRS § 28 lõike 3 alusel maa munitsipaalomandisse andmine võimalik üksnes siis, kui maa ei kuulu erastamisele, tagastamisele ega riigi omandisse jätmisele MaaRS alusel.</p> <p>Riigil ei pea maareservi moodustades olema koheselt teada, millise objekti rajamiseks on konkreetne maaüksus vajalik. Riigivara reservina säilitamine tähendab seda, et maad säilitatakse tagavarana, kuni riigil tekib vajadus võtta maa kasutusse konkreetse objekti rajamiseks või ülesande täitmiseks. Vabariigi Valitsus on heaks kiitnud riigimaa reservina säilitamise põhimõtteid. Riigi maareservi moodustamisega loob riik maa kasutamise võimaluse tulevikuks, mil tekib otsene vajadus maa ühel või teisel otstarbel kasutamiseks, et teostada riigivõimu ning täita riigile seadustega pandud ülesandeid ja rahvusvaheliste lepingutega võetud kohustusi. Maareform on jõudnud lõpule, reformimata maad on 1,8% Eesti maismaast. Maareformi lõpus ei ole põhjendatud muuta maa munitsipaalomandisse andmise aluseid viisil, mis seab kohalikud omavalitsused ebavõrdsesse olukorda.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>
--	---	---

<p>Ettepanek 3 Ettepanek MaaRS § 40 lg 4 määratud maa munitsipaliseerimise tähtaja muutmiseks.</p>	<p>MaaRS § 40 lg 4 kohaselt kohalik omavalitsus esitab taotluse maa munitsipaalomandisse saamiseks hiljemalt 2016. aasta 30. juunil. Ettepanek on tähtaega pikendada.</p> <p>Munitsipaliseerimise vajadus on jätkuvalt pärast 30. juunit 2016 omandatud ehitiste aluse maa osas, maade osas, mille vajalikkus omavalitsustele selgub läbi planeerimismenetluse, samuti maade osas, mille puhul on otstarbekaim või ainuvõimalik viis maareformi läbiviimiseks maa munitsipaalomandisse andmine (nt kohalike teede, pargid, haljasalad või muud selliste objektide alused maad).</p> <p>Maa-amet valmistab ette õigusakti väljatöötamiskavatsust probleemi lahendamiseks, kavandatava regulatsiooni sisu on kohalikele omavalitsustele teadmata.</p> <p><i>(*Märkus: MaaRS 15. märtsi 2013.aasta muudatusega sätestati § 40 lg 4</i></p> <p><i>(4) Kohalik omavalitsus esitab taotluse maa munitsipaalomandisse saamiseks hiljemalt 2016. aasta 30. juunil. Kui maa tagastamata või erastamata jätmise otsustatakse vähem kui kuus kuud enne nimetatud tähtpäeva, võib valla- või linnavalitsus taotluse esitada kuue kuu jooksul pärast maa tagastamata või erastamata jätmise otsustamist. [RT I, 15.03.2013, 26 - jõust. 20.03.2013]</i></p> <p><i>St: edaspidi oleks maa munitsipaliseerimine riigivaraseaduse alusel.)</i></p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Ei toeta ettepanekut. Tähtjad maareformis ei ole varasemalt oodatud tulemust andnud. Pärast iga tähtaja möödumist selgub, et kõiki menetlusi ei ole lõpule viidud või isegi mitte algatatud. Varasem praktika on näidanud ka seda, et maareformi läbiviimist ei saa seada sõltuvusse üksnes õigustatud isikute tegevusest. Lisaks võib maareformi läbiviimisel ilmned ka pärast uue tähtaja määramist uusi vajadusi maa munitsipaalomandisse andmiseks. See, et maa munitsipaalomandisse andmise menetluse algatamise ainsaks võimaluseks ei ole enam KOV taotlus, ei välista võimalust viia KOV-i huvi korral menetlus läbi kohe pärast seda, kui maa vajalikkus on selgunud. Maareformi seaduse muudatustega nähakse ette uued alused maa munitsipaalomandisse andmiseks juhul kui kehtivas seaduses sätestatud tähtaeg taotluse esitamiseks on möödunud. 14.07.2017 jõustus maareformiseaduse uus redaktsioon, kus sätestatakse uued alused, kuidas maad munitsipaalomandisse ilma tähtajata anda. Taotlused, mis esitati enne 30.06.2016, menetlevad maavanemad, kui nemad menetletud ei jõua, jätkab tegevust Maa-amet.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 4 Näha ette Vabariigi Valitsuse 23.10.2008 määrusega nr 155 kehtestatud „Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise korra” muutmise selliselt, et sotsiaalmaa alaliigi - üldkasutatava maa asemel oleks sotsiaalmaa alaliigiks üldmaa ning et katastriüksusele saaks lisaks üldkasutatava maa sihtotstarbele määrata ka teisi sihtotstarbeid (§ 7).</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Katastriüksuse sihtotstarbe sotsiaalmaa üheks alaliigiks on üldkasutatav maa, mis Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord § 6 punkti 13.2 kohaselt on avalikult kasutatav maa. Maareformi käigus ja detailplaneeringute kehtestamisel on üldkasutatava sihtotstarbega maad ka eraomandis. Eraomandis olev sotsiaalmaa ei ole avalikult kasutatav maa, kui selleks ei ole sõlmitud vastavat lepingut, st ainuüksi katastriüksuse sihtotstarve ei saa kitsendada kinnistu omaniku maakasutusõigust ega panna talle kohustust taluda enda kinnistu avalikku kasutamist, mistõttu on sotsiaalmaa alaliigi üldkasutatav maa nimetus eksitav. Ettepanek on muuta sotsiaalmaa alaliigi nimetus „üldkasutatav</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Ettepanekut kaalutakse.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>

	<p>maa“ „üldmaaks“ nagu oli määruse varemkehtinud redaktsioonis, kuna katastriüksuse sihtotstarbe liik ei saa määrata maa kasutamise viisi, st sihtotstarbest tulenevalt ei saa maa olla avalikult kasutatav, vaid avalik kasutus saab tuleneda kas maa omandist (riigi ja kohaliku omavalitsuse omandis olev maa) või eraomandis oleva maa puhul vastavast kokkuleppest. Katastriüksuste sihtotstarvete liigid ja nende määramise korra § 2 lg 3 kohaselt määratakse ehitise alusele ja selle teenindamiseks vajalikule maale kogu ulatuses ehitise kasutusotstarbest tulenev sihtotstarve. Sotsiaalmaa on maa, millelt ei taotleta kasumit. Üldkasutataval maal võivad paikneda üksnes abihooned. Linnal on vajadus üldkasutatavat maad teatud ulatuses teistel sihtotstarvetel (nt parki teenindav kohvik, mis eeldab ärimaa sihtotstarvet).</p>	
<p>Ettepanek 5 Kehtestada võrdsed tingimused vooluveekogude ja maaparandussüsteemide korrastamise ja hooldamise finantseerimiseks tiheasustusaladel</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Omavalitsuste piire ületavate vooluveekogude hoolduseks puudub terviklik finantseerimislahendus. Vooluveekogude seisundi parendamiseks on võimalik toetust taotleda Keskkonnainvesteeringute Keskusest. Maaparandusseaduse mõistes maaparandussüsteeme linna territooriumil ei ole. Linnade territooriumitel asuvad kraavid on rajatised, millede hoolduseks maaparandussüsteemide hoolduseks mõeldud toetused ei laiene. Linna territooriumil on vajalik liigvee ärajuhtimine merre, mis on ainuvõimalik maaparandussüsteeme kasutades. Seetõttu peab linn õigeks linna territooriumil maaparandussüsteemide kasutamist ning nende hoolduseks ja korrastamiseks samade finantseerimislahenduste kehtestamist.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Juhul kui tegemist on sademeveesüsteemidega ühisveevärgi-ja kanalisatsiooni seaduse mõistes, siis selliste rajatiste finantseerimine on võimalik veeteenuse hinna arvelt. Tänaste piiratud ja vähenenud vahendite olukorras on prioriteediks Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud veemajanduskavades sätestatud meetmete toetamine, mis panustavad veekogumite seisundi paranemisele ja joogiveekvaliteedi tagamisele. Vooluveekogude seisundi parendamise toetusmeetmed on mõeldud veekogumite seisundi paranemiseks veemajanduskavade mõistes, millele tagamiseks kirjeldatud investeeringud ei panusta. Täiendavalt valmistab Keskkonnaministeerium 2017a ette meedet, et rahastada üleujutusohutude vähendamist üleujutusohutude riskipiirkondades, mis muuhulgas võib tähendada selliste rajatiste rahastamist.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 6 ÜVK seaduse muutmise õiguste ja kohustuste täpsustamiseks</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Käesoleval hetkel ei ole üheselt määratud sademeveesüsteemide (kraavide, truupide) ning liigniiskete alade hoolduse</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Sademeveesüsteemide täpne piiritlemine ÜVVKS tähenduses reguleeritakse ÜVVKS eelnõuga. See aga puudutab</p>

<p>sademeveesüsteemide korrastamiseks ja sademevee teenuse tasu aluste kehtestamiseks</p>	<p>korraldamine, vajades õiguslikult reguleerimist ning lisaks ka sademeveerajatiste hoolduseks vahendite eraldamise küsimuse lahendamist. Riiklikul tasandil ei ole välja töötatud sademevee teenuse tasu arvestuse põhimõtteid ja maksustamise süsteemi.</p>	<p>neid süsteeme, mille eest on vastutav vee-ettevõtja. Liigniiskete alade hooldustööd kuuluvad lahendamisele kohaliku omavalitsuse heakorra eeskirjaga. Sademevee teenuse tasu arvestamise põhimõtteid täpsustatakse ÜVVKS eelnõuga, kuid lõplik valik erinevate alternatiivsete võimaluste osas jääb kohalikele omavalitsusele. Seadusega ei kehtestata ühtset metoodikat, kuna üks konkreetne metoodika ei ole õigustatud kõikides kohalikes omavalitsustes, sest olukord on erinevates piirkondades erinev. Sademevee maksustamise võimalus on selgesõnaliselt sätestatud kehtivas ÜVVKSis, mille § 14 lg 1 p 3 kohaselt veeteenuse hind sisaldab muuhulgas ka tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Sademevee maksustamine ning selle tervikregulatsioon oli arutlusel ÜVVKS eelnõu väljatöötamise töögrupis 30.05.2017, kus osales ka Linnade Liidu esindaja. Koosolekul arutati läbi sademevee tervikregulatsioon ning tehtud muudatusettepanekud on kajastatud ÜVVKS eelnõu väljatöötamise töögrupi protokollis, millega on võimalik tutvuda Keskkonnaministeeriumi kodulehel: http://www.envir.ee/sites/default/files/protokoll_nr_15.pdf Ettepaneku rakendamiseks tegutseb tööriühm, et välja töötada metoodikad ja leida, kuidas omavalitsused saaksid rakendada seadust sellisel moel, et oleks võimalik arvesse võtta nii omavalitsusi kui ka eri planeeringuid.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 7 Asendada metsaseaduse § 4 lõige 2 punktis 4 mõiste detailplaneering mõistega planeering.</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Kehtiv metsaseaduse (MS) redaktsioon võimaldab maaomanikul teostada lageraiet aladel, kus üldplaneeringu kohaselt tuleb kõrghaljastus säilitada. Planeeringu kehtestamise näol on tegemist</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Kehtiv regulatsioon on piisav planeeringuga seatud tingimuste täitmiseks.</p>

<p>Alternatiivne lahendus on lisada metsaseaduse § 4 lõikele 2 punkt 6 järgmises sõnastuses: tiheasutuslalal maatüki või kinnisasja suhtes, kus üldplaneeringu kohaselt on kavandatud metsa majandamisest erinev maakasutus.</p>	<p>ühiskondlikku kokkuleppega, millega määratletakse elanikkonna elu- töö- ja puhkekeskkonna arengu põhimõtted ja suundumused pikemaks perioodiks (üldplaneering) ning lähiaastate ehitustegevuse alused lühemaks perioodiks (detailplaneering). MS § 4 lõige 2 punkt 4 sätestab, et metsaseadust ei kohaldata maatüki või kinnisasja suhtes, kus projekteerimistingimuste või detailplaneeringu kohaselt on kavandatud metsa majandamisest erinev maakasutus. Seega arvestab kehtiv metsaseadus omavalitsuse ruumilise arenguvisioniga ainult lühikeses ehitustegevuse alustega piirduvas perspektiivis, s.o detailplaneeringu perspektiivis. Metsa majandamise mõjud (nt lageraie) on aga eelkõige elukeskkonnale pigem pikemaajalise ning ruumi arengu seisukohast põhimõttelise mõjuga, iseäranis olukorras, kus metsa majandamine piirneb üksnes lageraiega ning sellele ei järgne metsa uuendamist. Eelnevale tuginedes on igati põhjendatud, et vähemalt tiheasustuslalal tuleb kehtiva üldplaneeringuga arvestada vähemalt samavõrd kui metsaseadusega. Kui üldplaneering näeb ette hoonestataval alal väärtusliku kõrghaljastuse säilitamise ei ole aktsepteeritav olukord, kus metsaseadusele tuginedes metsamajandamise sildi all raiutakse ala esmalt lagedaks ning seejärel alustatakse hoonestuse kavandamisega. Muudatuse tulemusena kasvab vähesel määral omavalitsuste töökoormus raielubade kooskõlastamisel ning samavõrra väheneb riigi Keskkonnaameti koormus.</p>	<p>MS § 41 lg-test 7 ja 8 tulenevalt kontrollib Keskkonnaamet metsateatise menetluses metsateatise alusel kavandatud raiete vastavust õigusaktide nõuetele ning vastuolu tuvastamisel keelab tegevuse. Kohtupraktikas on sedastatud, et kui valla üldplaneeringuga on otsustatud maatükil haljastus säilitada, tuleb riigi täitevvõimu organitel sellest oma haldusaktides juhinduda. Täiendavalt on metsaseadusesse sisse viidud alljärgnevad muudatused, mis teemaga seonduvad: §42 lg 3 Planeeringuga linna kui asustusüksuse rohealaks määratud alal kasvavat metsa ei tohi raiuda kohaliku omavalitsuse nõusolekuta. Raie kooskõlastatakse kohaliku omavalitsusega enne metsateatise esitamist.(jõustub 1.09.2020) §43 lg 9 Asustusüksuse lähedal asuva metsa majandamisel kaasab riigimetsa majandaja metsamajandamise tööde planeerimisse kohaliku kogukonna või elanikud. (jõustub 1.09.2017) Metsaseadusele tuginedes peab uuendusraie korras (sh lageraie ja turberaied) raiutud alad hiljemalt kümne aasta jooksul pärast raiet uuendama, neid alasid ei saa hoonestada.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks. Pooled jätkavad läbirääkimisi.</p>
<p>Ettepanek 8 Muuta Loomatauditõrje seaduse § 11 sõnastust ning panna lemmikloomade registreerimise korraldamise kohustus riigile.</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Antud hetkel on Eestis hinnanguliselt 100 erinevat lemmikloomaregistrit. Kolm suuremat on üle-eestilised: LLR lemmikloomaregister, väikeloomaarstide register ja Kennelliidu register. Lisaks on kohalikel omavalitsustel ja loomakliinikutel piirkonniti väiksemamahulised registrid, millest osade andmed on kirjutatud üksnes paber kandjale. Koerte ja kasside kiibistamine ning registrisse kandmine tuleb Eestis muuta kohustuslikuks ja luua tuleb üks üle-eestiline register, mis annaks adekvaateset informatsiooni viivitusteta, et loom saaks esimesel võimalusel tagastatud omanikule. Antud küsimus tuleb lahendada riigi tasandil, sest registreid on palju, segadus seetõttu suur ja erinevate registreite</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Loomatauditõrje seaduse § 11 sätestab, et loomaomanik on kohustatud tagama oma kodulooma (milleks on ka lemmikloom) identifitseeritavuse. Ka andmete registrisse jõudmise eest peab hoolt kandma eelkõige loomaomanik. Maaeluministeriumile teadaolevalt on Eestis olemas 3 üle-Eestilist lemmikloomaregistrit: Spin TEK-i hallatav Lemmikloomaregister LLR, Eesti Väike-</p>

	<p>haldajad omavahelisest koostööst huvitatud ei ole. Üle-riigilise registri loomise tulemusena muutuks kohalike omavalitsuste tegevus tulemuslikumaks ja kulud väheneksid ning langeks kadunud ja hukkunud lemmikloomade arv.</p>	<p>loomaarstide Seltsi poolt hallatav Lemmikloomaregister ja tõukoortele Eesti Kennelliidu register:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lemmikloomaregistrilt LLR saavad kasutada kõik omavalitsused, veterinaarid, MTÜ-d, loomade varjupaigad jne üle kogu Eesti. See portaal on eelkõige mõeldud loomaomanikele, kes saavad oma lemmiku ise tasuta registrisse kanda. Portaali sisenemiseks on vaja ID kaarti. Registrit on kohalikele omavalitsustele tutvustatud juba 2008. aastal ja selle kohta saab lugeda kohalike omavalitsuste portaalis lingilt: http://portaal.ell.ee/6902 2) Lemmikloomaregistrisse kannavad lemmiklooma andmed veterinaarid – selleks tuleb täita vastav avaldus ja tasuda registreerimistasu. Lemmikloomaregister teeb koostööd rahvusvahelise kiibiregistriga Europetnet. 3) Eesti Kennelliidu registrisse on kantud vaid tõukoorte andmed. <p>Ei pea põhjendatuks luua veel uut registrit, kui nimetatud registrid on igapäevaselt kasutusel ja töötavad hästi. Uue registri kasutusele võtmine tekitaks vaid segadust.</p> <p>КТК seisukoht: КТК võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks aga ei pea pakutud lahendusi ettepaneku rakendamiseks piisavaks.</p>
<p>Ettepanek 9. Jätkata läbirääkimisi selleks, et luua kohaliku omavalitsusüksuse ülesannete täitmiseks ja arenguks vajalike maade eraomanikelt omandamise kulude kompensatsioonimehhanismid. Kaaluda Riigivaraseaduse täiendamist sättega järgmises sõnastuses: „MRS § 31 lg 1 p 8 alusel riigi omandisse jäetud maa võõrandamisel</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Vajalik on luua kompenseerimismehhanismid omanikele kuuluvate maade osas, mis on vajalikud et omandada kohaliku omavalitsusüksuse ülesannete täitmiseks ja arenguks.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Riigieelarvelistel kaalutlustel ei toeta ettepanekut.</p> <p>КТК eriarvamus: КТК jääb oma taotluse juurde.</p>

laekunud tasust kantakse 35% kohaliku omavalitsuse üksusele ehitusseaduse §-s 13 märgitud kohustuse täitmiseks.		
Ettepanek 10. Muuta jäätmeseaduse §-i 66 ja luua võimaus omavalitsuskeskse jäätmeveosüsteemi rakendamiseks. Sõnastada tuleb selge alus, et kohalikud omavalitsused võivad küsida korraldatud jäätmeveo teenuse osutamise eest tasu ning kehtestatud hinnakiri allub Konkurentsiameti kontrollile.	Ettepaneku selgitus: Selleks, et tagada Euroopa Liidus olmejäätmete ringlussevõtule seatud sihtarvude täitmine (2025. aastaks vähemalt 60% ja 2030. aastaks vähemalt 65% ulatuses) tuleb omavalitsustele luua võimalus jäätmeveo korraldamiseks omavalitsuse keskselt läbi selleks loodud asutuse ning anda õigus jäätmevaldajatega arveldamiseks ja jäätmevoogude suunamiseks. Vaid eraettevõtetel põhinev jäätmeveosüsteem ei taga Euroopa Liidus jäätmete taaskasutamisele ja ringlussevõtule seatud sihtarvude täitmist. See saab olla vaid riigi ning kohalike omavalitsuste kohustus. Jäätmeseaduses tuleb sõnastada selge alus, et kohalikud omavalitsused võivad küsida korraldatud jäätmeveo teenuse osutamise eest tasu ning kehtestatud hinnakiri allub Konkurentsiameti kontrollile	Valitsuskomisjoni seisukoht: Oleme nõus, et KOV roll on väga oluline olmejäätmete korraldamisel ning see vajab jäätmeseaduse täiendamist, kuid me ettepanekut täielikult ei toeta. Jätkame antud teemal läbirääkimisi. KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks ja taotleb jätkuvalt oma ettepaneku rakendamist.
Ettepanek 11. Tunnistada kehtetuks jäätmeseaduse § 1 lg 5	Ettepaneku selgitus: Sätte kohaselt ei ole lubatud korraldatud jäätmeveo hangete korraldamisel <i>in-house</i> erandi rakendamine. Omavalitsustel peab olema võimalus valida sobivaim viis jäätmeveo korraldamiseks.	Valitsuskomisjoni seisukoht: Jäätmeseaduse kohaselt ei ole korraldatud jäätmeveoks vedaja valikul riigihangete seaduse kohane sisetehing lubatud. Hetkel ei ole planeeritud jäätmeseadust muuta ning sisetehinguid lubada. KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks. Pooled jätkavad läbirääkimisi
Ettepanek 12. Täiendada jäätmeseaduse § 71 ¹ ja kehtestada jäätmevaldajate registri minimaalne andmekoosseis.	Ettepaneku selgitus: JäätS § 71 ¹ alusel on kohaliku omavalitsusel õigus küsida jäätmevaldajalt andmeid jäätmevaldajate registri kohta, kuid ei ole selge, milline peab olema andmekoosseis.	Valitsuskomisjoni seisukoht: Oleme nõus, et andmekoosseisu täpsustamine on vajalik. KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks

V TEEHOIU JA TRANSPORDI VALDKOND

ETTEPANEK	PÕHJENDUS	VALITSUSKOMISJONI SEISUKOHT, KOKKULEPE, ERIARVAMUS
Ettepanek 1 Teehoiuks mõeldud vahendite eraldamisel toetusfondi kaudu lähtuda kohalike teede pinna-arvestusele põhinevast registrist ja	Kohalike teede inventariseerimise lõpp on lepingu järgi 31.07.2017, mis võimaldab 2018. aastal teehoiuks mõeldud vahendite eraldamisel toetusfondi kaudu lähtuda kohalike teede pinna-arvestusel põhinevatest	Valitsuskomisjoni seisukoht: MKM ei ole vastu ettepanekule võtta kohalike teede hoiu toetuse jaotamiseks kasutusele mitmeid parameetreid

<p>inventariseerimise käigus saadud liiklussageduse andmetest ning eraldada raha ka muude kohalike teerajatiste hoolduseks. Kohalike teede juhtumipõhiseks toetuseks eraldada vahendeid riigieelarvest täiendavalt riigi eelarvestraategias kohalike teede hoiuks kavandatud vahenditele.</p>	<p>riikliku registri andmebaasidest. 2018. aastaks tuleb omavalitsusliitudel koostöös Rahandusministeeriumi ja Maanteeametiga välja töötada pinnaarvestusel, liiklussagedusel jm parameetril põhinevad valemid, kuna eesmärgiks on teehoiuvahendite eraldamisel toetusfondi kaudu võtta aluseks teede pinnad (mitte pikkused nagu praegu) ning kohalike teede inventariseerimise tulemused. Teede pinnaarvestusel põhinev arvestus kajastab objektiivsemalt kohalike teede teehoiu vajadusi ning järgib võrdse kohtlemise põhimõtet. Arvestada tuleb ka jalgratta- ja/või jalgteid.</p>	<p>sisaldav valem, kuid juhime tähelepanu, et selle rakendamiseks peab olema läbi viidud kohalike teede inventeerimine ning andmed peavad olema kantud teeregistrisse. Peale selle ootame omavalitsusliitudelt ettepanekut erinevaid parameetreid arvestava valemi osas ning juhime tähelepanu, et ettepaneku rakendamiseks on vajalik muuta Vabariigi Valitsuse määrust „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni arvamuse teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 2. Detailplaneeringute menetluses arendaja kohustusena detailplaneeringualadega seotud avalikult kasutatavate teede- ja tehnovõrkude kaasfinantseerimise tasu määratlemiseks normdokumendi väljatöötamine.</p>	<p>Planeerimisseaduse § 131 kohaselt on planeeringu koostamise korraldaja kohustatud oma kulul välja ehitama detailplaneeringukohased avalikuks kasutamiseks ette nähtud tee ja sellega seonduvad rajatised, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnorajatised. Planeeringu koostamise korraldaja sõlmib detailplaneeringust huvitatud isikuga detailplaneeringu menetluses halduslepingu avalikult kasutatavate teede- ja tehnovõrkude väljaehitamiseks.</p> <p>Lisaks detailplaneeringualal paiknevate teede ja rajatiste väljaehitamisele, võib esineda vajadus rekonstrueerida arendusala juurdepääsuks või teenindamiseks vajalikke olemasolevaid teid või tehnovõrke. Varasem kogemus on näidanud, et sellistel juhtumitel on arendajatega peetud läbirääkimiste teel kokkulepitud kaasfinantseerimise tasu määr väga suurtes piirides kõikuv, kusjuures kokkulepitava tasu suurus ei tugine konkreetsetel põhimõtetel ning võib varieeruda eri projektide lõikes. <u>Eelnevast tulenevalt peaks olema kõigi osapoolte huvides ühtse kaasfinantseerimise tasu arvestamise praktika loomine, mis tugineks ühtsetel põhimõtetel, oleks läbipaistev ning võimalikult mõistlik osapoolte suhtes.</u></p> <p>Tallinna linn on tellinud ASilt PricewaterhouseCoopers Advisors uuringu kaasfinantseerimise tasu arvutamise valemi väljatöötamiseks, mille alusel korraldada omavalitsuste ja arendajate vahelises koostöös detailplaneeringualadele juurdepääsuks piirkonna arengu seisukohalt oluliste teede ja tehnovõrkude rajamist.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Detailplaneeringu elluviimiseks vajaliku taristu kulude katmist analüüsi planeerimis- ja ehitusõiguse kodifitseerimise käigus, mille raames koostati ka 2015. aastal jõustunud planeerimisseadus. Vastavalt eelnõule esitatud ettepanekute arvestamise tabelile jäeti planeerimisseaduse koostamise käigus eelnõust välja säte, mis reguleeris planeeringu koostamise korraldaja poolt sarnase tasu võtmist. Sama tabeli kohaselt olid osapoolte arvamused sätte osas lahknevad. Rahandusministeerium nõustub, et osapoolte kohtlemine üle Eesti peaks toimuma ühtsetel põhimõtetel. Rahandusministeeriumi planeeringute osakond teeb ettevalmistusi ruumilise planeerimise rohelise raamatu koostamiseks, milles on võimalik käsitleda ka planeeringute koostamisel tekkivate kulutuste ja lisandväärtuse jaotamise praktikaid. Arvestada tuleb ka ilma detailplaneeringuga, projekteerimistingimuste alusel elluviidavaid mahukamaid arendusi.</p>

	Kuid nimetatud valem vajab ühtlustamist riigi tasandil, et kõiki planeeringualade arendajaid kohelda võrdsetel alustel ning anda piirkonnale seeläbi olulist lisandväärtust ja korrastatud linnaruumi või avalikku keskkonda.	KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni arvamuse teadmiseks.
Ettepanek 3 Piirata naastrehvide kasutamist mitte lubades Maanteeametil erandkorras naastrehvide kasutamise pikendamist.	20. oktoobri 2015 kirjaga nr LV-1/2477-1 saatis Tallinna Linnavalitsus MKM-ile (koopia Maanteeametile) ettepaneku naastrehvide kasutamise aja vähendamiseks kevadperioodil, lubades naastrehvide kasutamist mitte kauem kui 31. märtsini. Ettepanek sisaldas ka linnalistes piirkondades lamellrehvide kasutamise propageerimist kevadperioodil esinevate talviste tee- ja ilmastikuolude korral.	Valitsuskomisjoni seisukoht: Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruse nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ lisadele 1 ja 2 on lubatud pärast 31. märtsi ainult juhul, kui esinevad talvised ilmastikuolud. Kuna naastrehvide kasutamine talvisel ajal on lubatud just liiklusohutuse kaalutlusest, siis ei ole mõistlik seada lühemat ajalist piirangut kui endiselt on teedel talvine libedus. KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni arvamuse teadmiseks.
Ettepanek 4. Kaasata omaavalitsuste esindajaid nii uue ehituseadustiku kui ka planeerimisseaduse muutmise aruteludesse ning viia läbi ehitisregistri (EHR) täiustamine hõlbustamiseks suuremahuliste projektdokumentatsioonide menetlust, sh: 1) arendada välja EHRis eskiiside, muudatusprojektide ja riikliku järelevalve menetluste osa; 2) oluliselt tõhustada/ kiirendada käivitunud EHRi lubade menetlemise rakenduse töökindlamaks ja kasutajasõbralikumaks muutmist.	Ehitusseadustiku kehtestamisega on likvideeritud ühtne teede regulatsioon, kohustused, vastutused ning piirangud, millel on oluline roll avalikus õiguses. Seetõttu vajab täpsustamist teerajatiste osas nii ehitus- kui ka kasutuslubade väljastamise kohustuslikkus. Korrastamist ja ühtlustamist vajab eriti ehitusseadustiku LISA 1 erinevate tehnovõrkude vabaheituse või ehitusteatiste ja ehitusloa kohustuslikkuse kohta. Ehitusseadustiku alusel asutatud EHRi kasutamisel on praktikas ilmnenud mitmed kitsaskohad, mida oleks vaja üle vaadata/kohendada. EHR ei vasta suuremahuliste ehitusprojektide menetlusnõuete vajadustele, mistõttu on projektide menetlemine oluliselt viibinud võrreldes 2015. aastaga. Probleeme valmistab suurte andmemahtude üleslaadimine. Õigusaktid näevad ette riikliku järelevalve andmete olemasolu EHRis, kuid täna seda võimalust ei ole. Ehitusseadustiku alusel teevad järelevalvet nii KOVid kui ka mitmed riigiasutused, kuid info objekti teise asutuse järelevalves oleku kohta puudub.	Valitsuskomisjoni seisukoht: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kaasab oma-avalitsuste esindajad ehitusseadustiku muudatuste aruteludesse. Ehitusseadustiku muutmiseks on saadetud KOV-idele kirjad, kus paluti ülevaadet seadustiku rakendamisel tekkinud probleemidest. Rahandusministeeriumi planeeringute osakond valmistab ette planeerimisseaduse muutmise väljatöötamise kavatsust, mille valmimisel toimub kaasamine. EHR-i arendamiseks toimub meeskonna komplekteerimine (ja raha taotlemine). EHR-is ei saa arendada välja eskiiside ja muudatusprojektide osa enne vastavate muudatuste tegemist ehitusseadustikus. Ehitusseadustik ei näe ette loamenetluse käigus ehitise eskiiside või muudatusprojektide koostamist.

	<p>EHRi töökindluse ja kasutajasõbralikkuse (õigemini nende puudumise) taga seisab hetkel suur hulk tööjõudlust</p> <p><i>(*Märkus: Praegu uue ehitusseadistiku ega planeerimisseaduse muudatuste eelnõude väljatöötamist töös ei ole)</i></p>	<p>Järelevamenetluse käigus erinevate toimingute valik on järelevalve läbi viija kaalutusotsus. Enne EHR-is järelevamenetluse mooduli loomist tuleb järelevamenetlus standardiseerida, ehk analüüsida seni läbi viidud järelevamenetlusi, ning leida need menetlustoimingud, mida kõik järelevalveorganid igas järelevamenetluses teevad ning lahendada ära nende järelevalvetoimingute EHR-i lisamise võimalus, mida igas järelevamenetluses ei tehta.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni arvamuse teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 5. Lülitada Aegna saar ja Naissaar püüasustusega väikesaarte loetelusse täiendades Püüasustusega väikesaarte seaduse § 2 lg. 3.</p>	<p>Aegna saarel on juba aastaid püüasustus ning seetõttu peaks Aegna kuuluma eelnimetatud loetellu.</p> <p><i>vt. ka Tallinna taotlust</i> <i>https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=savepdf&aktid=109724</i></p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Vabariigi Valitsus kinnitas 17. augustil 2017. a püüasustusega väikesaarte seaduse muudatuse sätestamiseks seaduses kriteeriumid saarte arvamiseks püüasustusega väikesaarte toetuse saajate nimistusse. Eelnõu kohaselt täidaks Aegna, Naissaar ja ka Väike-Pakri saar püüasustusega väikesaare nimistusse kandmise kriteeriumi - viis püüselanikku kuue kuu jooksul kalendriaastast ja arvatakse 2018. aastast väikesaarte nimekirja. Nimekirja kandmisel hakkab saar saada väikesaare toetust.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni arvamuse teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 6. Lähtudes Riigikohtu üldkogu otsusest, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil kavandada ühistranspordiseaduse muutmine, pidades silmas vajadust kompenseerida ühistranspordiseadusest tulenevate riigipoolsete sõidusoodustuste tõttu saamata jäävad tulud kohalikele omavalitsustele.</p>	<p>Tallinna linn on endiselt seisukohal, tänu mitmesugustele riigipoolsetele sõidusoodustustele jääb linnal igal aastal saamata suur hulk piletitulu. Hetkel valitseb ebanormaalne olukord, kus riik on kõigile KOVidele, sh Tallinna linnale pannud peale hulgaliselt kohustusi sõidusoodustuste andmise osas, ise sealhulgas saamata jäävat tulu kompenseerimata (ca 5 milj eurot).</p> <p><i>(*Märkus: Valitsuse poolt esitatud seisukoht: 2015. aastal „Riigikohtu üldkogu pole ettepanekus esitatud sõnastuses otsust teinud ja ka Riigikogu 01.10.2015 jõustuva uue ühistranspordiseaduse heakskiitmisel ei pidanud mõistlikuks</i></p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: MKMile teadaolevalt ei näe ükski Riigikohtu üldkogu otsus ette sellist meetet.</p> <p>MKM ei näe vajadust ühistranspordiseaduse muudatuseks. Ettepanek hüvitada kohalikele omavalitsustele tasuta vedamise kohustusega kaasnevad kulud oli arutlusel ka 01.10.2015 jõustunud uue ühistranspordiseaduse eelnõu menetlemisel, kuid vastav ettepanek Riigikogu heakskiitu ei saanud.</p>

	<p><i>antud ettepanekut seaduses rakendada. KOV-d kasutavad ühistranspordi korraldamisel nii avaliku eelarve vahendeid kui teenuse eest makstavat piletitulu teenuse finantstasakaaluks vajalikus proportsioonis, seaduse kohaselt abi vajavatele sotsiaalsetele sihtrühmadele sõidusoodustuste hüvitamine toimub solidaarsuspõhimõttel.</i></p> <p><i>(ÜTS § 34. Tasuta sõit riigisisel liniveol</i></p> <p><i>Riigisisel linil tee-, vee- ja raudteeliikluses on vedaja kohustatud tasuta vedama last, kes ei ole käimasoleva õppeaasta 1. oktoobriks saanud seitsmeaastaseks, samuti last, kelle koolikohustuse täitmise alustamine on edasi liikutud, puudega kuni 16-aastast isikut, sügava puudega 16-aastast ja vanemat isikut, raske nägemispuudega isikut, sügava või raske nägemispuudega isiku saatjat või puudega isikut saatvat juht- või abikoera. Nimetatud kategooriate sõitjate tasuta vedu vedajale ei hüvitata.)</i></p>	<p>Seetõttu ei pea MKM otstarbekaks uuesti algatada samasisuline muudatusettepanek Riigikogus.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni arvamuse teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 7. Kehtestada ühistranspordi teenuse osutajatele madalam aktsiisimäär või luua kompensatsioonimehhanism aktsiisitasude kulude katmiseks ühistranspordi teenuse osutajatele.</p>	<p>Rügi poolsed otsused kütuseaktsiisi järkjärgulisest tõstmisest mõjutavad oluliselt ühistransporditeenuse kallinemist, mille peab katma kas ühistranspordi tellija või sõitja. Transpordi arengukava 2014 – 2020 meetmes 1.3 (Säästlikuma liikumisviisi eelistamine) seatud eesmärgide saavutamiseks on väga oluline ühistranspordi eelisarendamine eesmärgiga vähendada erasõidukite kasutamise vajadust ning liiklusega kaasnevaid negatiivseid keskkonnamõjusid.</p> <p>Kütuse aktsiisist tuleneva hinna kallinemine seab ühistranspordi eelisarendamise raskesse olukorda ning sellest tulenevalt võivad ka arengukava eesmärgid täitmata jääda. Ja mis kõige olulisem, mõjutab see otseselt elanikkonna gruppi (ühistranspordikasutajaid), kes kasutavad keskkonnasäästlikku liikumisviisi.</p> <p><i>(*Märkus: Valitsuse seisukoht eelarveläbirääkimiste lõpp-protokollis 2016 „Valla-või linnasisese ühistranspordi korraldamine kohaliku omavalitsuse poolt on KOKS § 6 lõike 1 kohaselt omavalitsuse põhiülesanne. Seega peab kohalik omavalitsus, kes valla- või linnasisest ühistransporti korraldab, katma ka kõik teenusega seotud kulud. Seda sarnaselt muude kulude muutumisele. Seda eeldusel, et kasvavaid kulusid ei kompenseerita piletihindade muutmisega.)</i></p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Valla- või linnasisese ühistranspordi korraldamine kohaliku omavalitsuse poolt on KOKS § 6 lõike 1 kohaselt omavalitsuse põhiülesanne. Seega peab kohalik omavalitsus, kes valla- või linnasisest ühistransporti korraldab, katma ka kõik teenusega seotud kulud. Seda sarnaselt muude kulude muutumisele. Seda eeldusel, et kasvavaid kulusid ei kompenseerita piletihindade muutmisega.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni selgitused teadmiseks. KTK märgib, et valitsuskomisjoni tõlgendus mõiste „korraldab“ osas ei ole korrektne ja vastuvõetav</p>
<p>Ettepanek 8. Anda KOVidele suuremad õigused automaatse liiklusjärelvalve teostamisel</p>	<p>Kavandada automaatse liiklusjärelvalve teostamise võimalus ka mootorsõidukite keelualasse sissesõitmisel, kuna mehitatud liiklusjärelvalve ressurss ei ole piisav ja anda selliste rikkumiste menetlemise õigus KOVidele.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Tallinna Kristiine ristmiku liikluskaamera töö ja järelvalve rakendus lahendati halduskoostöös KOV-i, MNT ja PPA-ga.</p>

		<p>Esimeses etapis ei olnud võimalik rakendada mootorsõidukite keelualasse sissesõitmise automaatset liiklusjärelvalvet, kuna see tähendaks mh salvestiste täiendavat füüsilist töötlemist selgitamiseks keelualasse sissesõiduõigust omavad erandid (nt ühistranspordirajal liiklemise õigust omavad elektrisõidukid, sõitjatega taksod, parempöördeks ümberreastunud sõidukid jne).</p> <p>Teemat arutati täiendavalt 26.07.2017 VV-d nõustavas Liikluskomisjonis, kus vaheotsusena lepidi kokku, et Tallinna Transpordiamet esitab täpsema nägemuse automaatse liiklusjärelvalve teostamise ja vastavate rikkumiste menetlemise õiguse andmisest kohalikele omavalitsustele edasiseks analüüsimiseks MKM-ile ja komisjonile.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni selgitused teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 9. Tagada KOVidele andmete saamine riigi registritest</p>	<p>Vajadus liikumisvajaduste väljaselgitamiseks (anonüümsed andmed elu ja töökohtade vahelistest seostest) ja KOVidele pandud ülesannete täitmiseks (puudega isikute parkimiskaartide järelvalve läbiviimiseks, kuna nimetatud parkimiskaarte kasutatakse pahatahtlikult ning mitte sihipäraselt) jne. Täna kahjuks andmed KOVidele kättesaadavad ei ole.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Palume täpsustada ettepanekut, mh milliseid registreid silmas peetakse, et selgitada vastavatele registriandmetele ligipääsu eesmärgid, võimalused, seatud piirangud jms. Ei pea mõistlikuks KOV-idele ligipääsu õiguste andmist tervise infosüsteemi ja delikaatsetele isikuandmetele. Puuetega isikute kaardi väljastamise, väljastatud kaartide kasutamise ja kehtivuse osas on õigusakte muutmata mh võimalik järelvalvet teostada halduskoostöös Eesti Puuetega inimeste Fondiga.</p> <p>KTK seisukoht: KTK esitab valitsuskomisjoni soovitud lisaandmed</p>
<p>Ettepanek 10. Jätkata läbirääkimisi eesmärgiga eraldada täiendavalt kohalike teede hoiuks ette nähtavatele vahenditele veel vahendeid</p>	<p>Sadamat läbivad kaubaveod kasutavad maismaal kohalikke teid ja tänavaid (Vanasadam, Paljassaare sadam, Muuga sadam, Paldiski Läänesadam, Saaremaa sadam).</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Valitsus on kinnitanud täiendavate taristuinvesteeringute programmi raames transiitvede programmi, mille</p>

<p>sadamatesse viivate kohalike teede hoiuks (näiteks nende hoiu osaliseks finantseerimiseks AS Tallinna Sadam poolt).</p>	<p><i>Selgitus:</i> <i>Valitsuskomisjoni seisukoht läbirääkimiste lõpp-protokollis 2016:</i> <i>Ärieadustik § 276 näeb ette, et dividende (osa kasumist) makstakse aktsionäridele vastavalt tema aktsiate nimiväärtusele või arvestuslikele väärtusele.</i> <i>Täna on AS Tallinna Sadam aktsiate 100% omanik Eesti Vabariik ja seega ei ole kohalikele omavalitsusele dividendi väljamakse tegemine võimalik. Riigi äriühingu poolt makstavad dividendid on riigieelarve tulu osa ning riigieelarve paindlikkuse tagamiseks ei ole tulud ja kulud omavabalt seotud.</i> <i>Lisaks ei ole dividendid aastate lõikes stabiilne rahastamisallikas.</i> <i>(* Äriühingute osalemise küsimus infrastruktuuri investeeringutes. Vt TLN ja AS Tallinna Sadam leping)</i></p>	<p>jaoks eraldatakse 15 miljonit eurot (kokku aastatel 2018 ja 2019), mis on mõeldud kohalike omavalitsuste toetuseks, kelle haldusalas olevaid kohalike teid kasutatakse transiitteenadena. Antud meetmest on võimalik raha taotleda ka sadamasse viivate kohalike teede hoiuks.</p> <p>Lisaks on Vabariigi Valitsus eraldanud EL vahenditest u 24,2 mln eurot toetust sadamasse viiva Reidi tee ehitamiseks.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>
--	---	---

VI ELAMUMAJANDUS

ETTEPANEK	PÕHJENDUS	VALITSUSKOMISJONI SEISUKOHT, KOKKULEPE, ERIARVAMUS
<p>Ettepanek 1. Luua alamtöörühm olemasoleva teede- ja transpordi töörühma juurde, kes hakkaks tegelema elamumajanduspoliitika küsimustega.</p>	<p>Töörühma võimalikud tegevusvaldkonnad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Üüriturug ei ole Eestis välja arenenud. Rohkem kui 96% eluruumidest on eraomandis, avalikule sektorile kuulub vähem kui 4% elamufondist. Üürituru puudulikkus takistab ka tööjõu mobiilsust ning süvendab väljarännet Eestist. Sotsiaalhoolekande seaduse kohaselt (§ 8 lg 1) peab KOV tagama isikule, kes on sattunud sotsiaalselt abitusse olukorda elatusvahendite kaotuse või puudumise tõttu, vältimatut sotsiaalabi, mis tagab vähemalt toidu, riietuse ja ajutise majutuse. - Olemasoleva elamufondi amortiseerumine (vananemine). Elamufondi järk järguline vananemine on hetkel süvenev tendents, tulenevalt uusehitiste madalast osakaalust. - Energiasäästu meetmete rakendamine. Kommunaalteenuste hindade tõus. Eesti elamufondi kuuluvad eluruumid on võrreldes arenenud EL liikmesriikidega väiksemad, vanemad ning halvema tehnovarustusega. Käibest välja läinud majade lammutamine. - Kulupõhise üüriga elamufondi loomine riigi ja omavalitsuste koostöös (Soome näitel). Ühe olulise meetmena uusehitise aktiveerimiseks on „Eesti 	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Hetkel on toimimas soojusvarustuse katkestamise töörühm ja üürielamute töörühm. Töörühmad on probleemipõhised ja alati on kaasatud KOV liitude esindajaid.</p> <p>2017. aastal hakkab MKM väljastama KOV-idele toetust üürielamute rajamiseks. Meede avatakse novembris. Üürielamute määrus: https://www.riigiteataja.ee/akt/115072017003</p>

	<p>energiamaajanduse arengukava aastani 2030“ eelnõus ette nähtud riiklikult toetatud energiasäästlike üürielanute rajamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Olemasoleva, avalikule sektorile kuuluva, elamufondi parendamine ning energiasäästlikumaks muutmine. - Üürile andmise õiguslik raamistik on üürniku poole tugevalt kaldu. Praegune raamistik majandustegevust ja seega turu arengut ei soosi. <p><i>(*Märkus: Valitsuskomisjoni seisukoht lõpp-protokollis</i> <i>„Omavalitsuslütudega on kohtunud, kuid mitte ametlikult moodustatud töörühmana. Jätkatakse kahe töörühmaga, mis analüüsivad vastavalt korteriühistute võlgnevuste probleemi ja üüri-turu korrastamiseks vajalikke tegevusi.</i> <i>Ametlikult on moodustatud töörühm korteriühistute võlgnevuste probleemi uurimiseks, kuhu kuulub lisaks MKM-ile JuM, SoM, RaM, ELL ja EMOLi esindaja.</i> <i>Üürituru korrastamise töögrupp on moodustamisel, kohtuti ja sinna kuuluvad JuM, RaM, SA KredEx, Eesti Kinnisvarafirmade Liit ning omavalitsustest Tallinna, Valga ja Narva Linnavalitsus ning Rae, Harku ja Imavere Vallavalitsus.)</i></p>	
<p>Ettepanek 2. Luua riiklik toetusmeede korteriühistutele suurpaneel-korterelamute raudbetoonist rõdupiirete ja varikatuste korrastamiseks ja asendamiseks.</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Tehnilise Järelevalve Amet on 2012. aastal läbi viinud vastava uuringu (http://tja.ee/ekspertiisid-ja-uuringud/), mille tulemused näitavad, et suurpaneel-korterelamute raudbetoonist rõdupiirded on halvas seisukorras. See on tingitud nii ebapiisavast hooldusest ja remondist, kui ka üleüldisest kehvast ehituskvaliteedist ning puudulikust ehitusaegsest järelevalvest. Uuringus vaadeldud rõdupiirete konstruktsioonidest vastasid vaid 16% täiel määral nõuetele. Seega on suur hulk kortermajasid, mille rõdupiirded on varisemisohhtlikud, kuid nende kordategemine kulukas. Toetus motiveeriks korteriühistuid tegelema ja rahaliselt panustama halvas seisukorras olevate rõdupiirete ja varikatuste korrastamiseks ja vajadusel asendamiseks.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Tänaane KredEx-i toetussüsteem võimaldab seda: http://www.kredex.ee/korteriuhistu/korteriuhistu-toetused/rekonstrueerimise-toetus/</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni selgitused teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 3. Muuta üürivaidluse lahendamise seadust vastavalt Tallinna Linnavolikogu 14.06.2012 otsusele number 92. Alternatiivina kaaluda üürikomisjoni otsuste jõustamise regulatsiooni muutmist sarnaseks individuaalse töövaidluse lahendamise seadusest tuleneva otsuse teatavakstegemise regulatsiooniga. Üürikomisjoni otsus puudutab kaalukat õigusühive (eluruumi kasutusõigus),</p>	<p>Ettepaneku selgitus: 2012. aasta TLN Linnavolikogu otsusega tehti Vabariigi Valitsusele ettepanek seaduse muutmiseks. Esitatud oli ka vastav seletuskiri.</p> <p><i>(* INDIVIDUAALSE TÖÖVAIDLUSE LAHENDAMISE SEADUS:-</i> <i>RJ 23. Otsuse teatavakstegemine</i> <i>(1) Töövaidluskomisjoni otsus tehakse vaidlevatele pooltele teatavaks viie tööpäeva jooksul pärast istungi toimumist. Istungi toimumise päeval teatatakse pooltele otsuse teatavakstegemise kuupäev ning kellaaeg.</i> <i>(2) Otsuse teatavakstegemise päeval antakse pooltele otsuse ärakeiri või toimetatakse otsus pooltele kätte haldusmenetluse seaduses ettenähtud korras.</i></p>	

<p>mistõttu otsusele haldusakti teatavastegemisele kehtivate nõuded ei pruugi olla piisavad.</p>	<p>[RTI 2009, 5, 35 - jõust. 01.07.2009]</p> <p><i>KEHTIV ÜÜRIV AIDLUSE seadus</i> § 20. Otsuse teatavastegemine (1) Komisjoni otsus on avalik. (2) Üüri komisjon saadab pooltele otsuse ärakirja. (3) Komisjoni jõustunud otsus avaldatakse üüri komisjoni veebilehel. [RTI 2006, 7, 42 - jõust. 04.02.2006]</p> <p><i>Haldusmenetluse seadus</i> § 25. Kättetoimetamise viisid (1) Haldusakt, kutse, teade või muu dokument toimetatakse menetlusosalisele kätte vastavalt seaduses või määrmuses ettenähtud korrale või taotluses tehtud valikule kas postiga, dokumendi väljastanud haldusorgani poolt või elektrooniliselt. (2) Seaduses sätestatud juhtudel antakse dokument allkirja vastu kätte väljakantsutud menetlusosalisele või avaldatakse ajalehes. (3) Dokument toimetatakse kätte juhul, kui see on seaduse või määrmusega ette nähtud. <i>Muudel juhtudel piisab dokumendi teatavastegemisest vabas vormis.)</i></p>	
<p>Ettepanek 4. Muuta VÕS selliselt, et üürilepingu regulatsiooni ei kohaldata kohaliku omavalitsuse omandis olevate eluruumide osas.</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Muudatusettepanekuga taotletakse ja muudatusettepanek võimaldab kohalikul omavalitsusel kehtestada kohalikele oludele ja ressursidele vastava paindlikuma regulatsiooni.</p> <p><u>Täna kehtiv erand VÕS § 272 lg 4 p 4, mille kohaselt VÕS-is elu- ja äriruumide üürimise kohta sätestatud ei kohaldata üürilepingutele</u>, mille esemeks on eluruum, mille riik, kohaliku omavalitsuse üksus või muu avalik-õiguslik juriidiline isik on oma seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks andnud üürile eluruumi hädasti vajavatele isikutele või haridust omandavatele isikutele, kui üürnikule teatati lepingu sõlmimisel ruumi sihtotstarbes – ei hõlma kõiki kohaliku omavalitsuse omandis olevaid eluruumi ning piirab võimalust eluasemepoliitika elluviimisel ja kvaliteetse eluasemeteenuse osutamiseks.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: KOV saab kehtiva õiguse kohaselt eluruumi üürilepingu regulatsioonist kõrvale kalduda, kui ta annab eluruumi kasutada sotsiaalsetel eesmärkidel. Kui KOV ei anna eluruumi kasutada sotsiaalsetel eesmärkidel, on tegemist äriliste eesmärkidega, mis on võrreldavad iga teise juriidilise isiku tegevusega ja puudub põhjendus KOVi eelis- seisuseks.</p> <p>Kui ettepanekuga soovitakse sotsiaalseid aluseid laiendada, siis tuleks ettepanekut täpsustada.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab valitsuskomisjoni selgitused teadmiseks.</p>

VII IKT VALDKOND

ETTEPANEK	PÕHJENDUS	VALITSUSKOMISJONI SEISUKOHT, KOKKULEPE, ERIARVAMUS
<p>Ettepanek 1 Töötada välja normdokument Operatiivinfo infosüsteemi kasutuselevõtuks kogu vabariigis</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Tallinna linna haldusterritooriumil on kasutuses toimuvate kaevetööde, tänavate ajutiste sulgemiste ja teiste teema-alal toimuvate tehoiutööde menetlemise infosüsteem (edaspidi <i>Operatiivinfo</i>). Infosüsteem on koostatud AS Spin TEK poolt ning seda rahastati Riigi Infosüsteemi Ameti kaudu 100% ulatuses Euroopa Regionaalarengu Fondist. Andmekogu/infosüsteem on kaevetöölubade ja tänava ajutiste sulgemiste lubade taotluste elektroonseks vastuvõtmiseks, menetlemiseks, lubade väljastamiseks, järelevalvetoimingute teostamiseks ning eelpoolnimetatud tegevuste käigus tekkinud andmete avalikustamiseks. Kasutajaid ja andmesisestajaid üheaegselt teenindav andmekogu muudab andmete haldamise tsentraalseks, tagades kasutajatele aktuaalsete andmete kättesaadavuse ja teha need masinloetaval kujul kättesaadavaks kõikidele soovijatele.</p> <p>Arvestades, et riik on toetanud Tallinna linnas hästi toimiva operatiivinfo andmekogu loomist, ning kaevetööde teostajad on sageli samad teistes piirkondades, on vajadus laiendada infosüsteemi toimimist riigi algatusel kogu vabariigis.</p> <p>Andmekogu eesmärk on tagada andmete kättesaadavus teistele infosüsteemidele, näiteks Maanteeameti „TARK TEE“. Maanteeamet on andmekogu „TARK TEE“ ühe arendamise suunana kavandanud koostööd linnade ja kohalike omavalitsuste teede andmete osas.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Toetame ühtset lähenemist ja loodud lahenduste taaskasutamist, aga seda algatama, tegema ja vedama peaks projekti omanikuna EMOL või kes siis lõpuks KOV IT eest vastutavaks jääb.</p> <p>KTK seisukoht: KTK täpsustab oma seisukohta.</p>
<p>Ettepanek 2 InfraBIM normdokumendi väljatöötamine (projekteerimine, ehitamine, haldamine)</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Varasem praktika on näidanud, et digitaliseeritud lahenduste kasutuselevõtt on oluliselt lihtsustanud informatsiooni loomise ja jagamise võimalusi ning muutumas ehitussektori tööprotsesse üle maailma. Eesti ehitussektori võimalus on läbi digitaalsete lahenduste kasutuselevõtu tõsta kohaliku turu teenuste kvaliteeti, tulemuslikkust ning luua atraktiivne keskkond tulevastele tööandjatele ja töötajatele. Uute tehnoloogiatega kohanemine ja modernsete töömetoodikatega harjumine on vältimatu suurendamiseks Eestis nii teede- kui tsiviilehitussektori jätkusuutlikku arengut kohalikul ja rahvusvahelisel turul. On oluline, et ehitussektoril oleks normdokument digitaalse ehitusinfo rakendamiseks, mis võimaldab ehitise elutsükli vältel protsessis kõigil osapooltel - arhitektidel,</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: MKM-il on alates 01.04.2017 uus digitaalhituse valdkonna juht ja nüüdseks ka ehituse asekancler, kelle üheks kohustuseks on vastavate dokumentide väljatöötamine koostöös asjaomaste sektoritega. Samuti on ettevõtluse- ja infotehnoloogiaministri ellukutsutud IKT arenguprogrammis ette nähtud vahendid digiehituse valdkonna arendamiseks, sh normatiivide väljatöötamiseks – teema tuleb selle raames kaalumisele.</p>

	<p>konstruktoril, eriosade projekteerijatel, arendajal, ehitajal, omanikul, kasutajal, haldajal jne integreerida ühte mudelisse omale vajalik informatsioon ning kontrollida olemasolevat teavet.</p>	<p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 3. Toetada ka Tallinna koolide kohtvõrkude ja kohtvõrguseadmete vastavusse viimist Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuse poolt välja töötatud nõuetega.</p>	<p>Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium toetab „Üldhariduskoolide digitaristu kaasajastamine“ programmi läbi perioodil 2016–2020 Eesti üldhariduskoolide internetivõrkude renoveerimist ja rajamist ligikaudu 13 miljoni euroga. Toetatavate tegevuste sihtgruppi kuuluvad kõik Eestis põhikoolid ja gümnaasiumid (sh riigikoolid ning erakoolid). Programmi esimeses etapis aastatel 2016-2018, on kavas koolide toetamiseks eelarvest kasutada 5 miljonit eurot millega plaanitakse korrastatakse 175 kooli kohtvõrgud, töötatakse välja kohtvõrgu autentimise ja turvalahendused ning paigaldatakse võrgu halduse ja monitooringu vahendid.</p> <p>Majandus- ja taristuministri käskkirjas nr 16-0116 (06.04.16) „Toetuse andmise tingimused üldhariduskoolide digitaristu kaasajastamiseks“ on kindlaks määratud kriteeriumid mille alusel programmi esimesse etappi koole valiti. Kahjuks ei osutunud käskkirjas väljatoodud abikõlblikkuse kriteeriumitele vastavaks mitte ükski Tallinna kool.</p> <p>Tallinna linna munitsipaalomandis on kokku 60 üldhariduse- ja üks ametikool, kus õpib kokku ligi 39 000 õpilast. Nende koolide kohtvõrkude tase on ebaühtlane ja sageli ka halb. See takistab oluliselt digitaalse õppevara kasutuselevõttu ja riiklikult seatud prioriteetide täitmise.</p> <p>Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus on üldhariduskoolide digitaristu kaasajastamise programmi raames välja töötanud nõuded koolide kohtvõrkudele ja kohtvõrguseadmetele ning nendega seotud kaabeldustöödele.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: kuna Tallinna linna ning Haridus- ja Teadusministeeriumi vahel on sõlmimisel koolivõrgu korrastamise kokkulepe, siis Tallinna linna üldhariduskoolidel on võimalik meetmest osa saada programmi teises etapis 2019-2021.</p> <p>Kokkulepe: teadmiseks võetud.</p>
<p>Ettepanek 4. Arendada kiire valguskaablipõhise lairibaühenduse põhi-võrku ja toetada seda riiklikult, vähendades selleks sidevõrgu ehitamisega kaasnevat halduskoormust vastava õigusraamistiku lihtsustamise kaudu ning rakendades „viimase miili“ põhimõtet ka linnaliste omavalitsuste</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Arendatav valguskaablipõhine lairibavõrk ei kindlusta kiiret internetiühendust 160 000 kliendile linnalises ja maapiirkondades. Tänapäevased teenusepakkujad ei ole huvitatud võrgu väljaarendamisest enamuses maa-piirkondades, tulenevalt vähesest klientide arvust. Samas soovitakse laiendada kiireid Wifi võrke, 4G kiirused tagavad interneti kättesaadavuse, kuid teenuse kvaliteet ei ole püsiv, sest sõltub võrgu</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: Üks halduskoormust vähendav eelnõu algatati Riigikogu liikmete poolt 2016 suvel (270 SE) ja hakkas kehtima 2017. Ülejäänud seadusandlusega (peamiselt asjaõigusseaduse jms) seotud teemad on Justiitsministeeriumi ülesanne (2018 a. jooksul).</p>

<p>haldus ja haridushoonete ühendamiseks kiire internetiühendusega.</p>	<p>koormusest, mille tegelikult kättesaadavad kiirused ei ole piisavad ja kasutustasud ei ole maapiirkondades vastuvõetavad. Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi 2015-2019 üldeesmärgi nr 8.57 „Tagada igale maal elavale perekonnale mõistliku hinnaga kommunikatsioonid (elekter, kiire internet ja korralikud sõiduteed), luues selleks vajalikud täiendavad toetusmehhanismid (nn viimase kilomeetri toetus)“ täitmiseks on plaanis kaks tegevust – majandus- ja taristuministril on kohustus 2016. a II pa (september) esitada kiire interneti ühenduste („viimase miili“) rajamise analüüs ja ettepanekud toetusmeetme väljatöötamiseks ning riigihalduse ministril on kohustus 2017. a jaanuariks töötada välja „Täiendava toetusmehhanismi põhimõtted“. Näiteks Tallinna linna suuremates eramajadega linnaosades on kokku interneti ühenduseta ligikaudu 12 000 elanikku, mistõttu lairiba võrgu arendamise riikliku toetamise põhimõtted peavad hõlmama ka linna territooriumil asuvaid alasid. Kaaluda rahastamisel kolmepoolse rahastuse süsteemi: RIIK-KOV-ERAISIK.</p>	<p>Nii lairiba baasvõrkude toetusmeetet (Euroopa Regionaalarengu Fondi toetus) kui ka kavandatavat riiklikku toetusmeetet juurdepääsuvõrkude jaoks saab kasutada turutõrke piirkondades. Turutõrge on seal, kus vastav lairibavõrk puudub ja seda ei plaanita ka 3 aasta jooksul sideettevõtjate omavahenditest ehitada. EL toetusega ei ehitata baasvõrku linnadesse, mille elanike arv on üle 10 000. Kavandatav juurdepääsuvõrkude toetusmeetde on alles kujundamisel ja lõplikud tingimused ei ole veel paigas. Selle meetme ellu kutsumiseks on vajalik ka EK riigiabi luba, mille menetlemine ja saamine võtab mõnevõrra aega. Kindlasti saab aga olema nõue, et toetusega ei saa ehitada juurdepääsuvõrke nendesse piirkondadesse, kus vastav lairibavõrk juba eksisteerib või kuhu seda mõni sideettevõtja 3 a jooksul plaanib ehitada.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>
<p>Ettepanek 5. Arvestada kohalike omavalitsuste infosüsteemide andmevahetuskihile X-tee6 üleminekul kohalik omavalitsuste täiendavate kulude katmise vajadusega vastavate kohustuste täitmiseks.</p>	<p>KOV IKT kompetentsikeskuse kaudu on teostatud vastav infokorje vastavate kulude mahu selgitamiseks.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: X-tee v. 6 ülemineku arendused on SFist abikõlblikud ja saavad rahastuse eeldusel, et KOV IKT kompetentsikeskus esitab kvaliteetse projektitaotluse (sh KOVide peale ühtse).</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>

VIII MUUD ETTEPANEKUD

ETTEPANEK	PÕHJENDUS	VALITSUSKOMISJONI SEISUKOHT, KOKKULEPE, ERIARVAMUS
<p>Ettepanek 1. Regionaalministri, Harju Maavalitsuse ja Tallinna linna vahel 18. detsembril 2010 a. sõlmitud halduslepingu nr 7-3/330 muutmine lepingu poolte, rahastamise ja aruandluse osas nii, et leping on sõlmitud ainult ministri ja Tallinna linna vahel</p> <p>Täiendada Halduslepingut lisandunud tööülesannetega ja täpsustada Tallinna perekonnaseisuameti pädevus</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Ajakohastada kehtiv haldusleping, arvestades lepingupoolte rohkusest tulenevat keerukust, lisandunud tööülesandeid, ebaselgeid rahastamise aluseid, mis ei hõlma kulupõhist rahastamist ning Tallinna Perekonnaseisuameti pädevuse täpsustamise vajadust.</p> <p>Praktika kinnitab, et perekonnaseisutoimingute teostamisel eelistatakse Tallinna Perekonnaseisuametit.</p> <p>Eelistamine tuleneb ameti asukohast, vastuvõtuaegadest ja ametnike võõrkeelte oskusest. Toimingute teostamisel suureneb järjest välismaalaste osakaal. Samuti on oluline Tallinna Perekonnaseisuameti tegevuse kõrge professionaalne tase perekonnaseisutoimingute teostamise korraldamisel, mille kvaliteediga on inimesed väga rahul. Praktikast on kujunenud, et Tallinna Perekonnaseisuamet nõustab igapäevaselt maavalitsuste ja kohalike omavalitsuste perekonnaseisuatmetnikke, notareid ja saatkonnatöötajaid, mis ei ole halduslepingust tulenev ülesanne ja ei ole seetõttu riigieelarvest kaetud.</p> <p><i>(* Märkus: Lepingu punkt 7 näeb ette, et lepingut muudetakse osapoolte kokkuleppel. Osapool, kes soovib lepingut muuta esitab sellekohase ettepaneku teistele osapooltele kirjalikult.)</i></p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: 14. juunil 2017.a Riigikogus vastu võetud „Maavalitsuste tegevuse lõpetamisest tulenev Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega“ antakse perekonnaseisutoimingud üle maakonnakeskuse kohaliku omavalitsuse üksusele koos vastava rahastusega. Muudatusega täpsustub ka Tallinna perekonnaseisuameti pädevus.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>
<p>Ettepanek 2. Harju Maavalitsuse Rahvastiku toimingute talituse perekonnaseisutoimingute ja nimeseadusest tulenevate ülesannete ületoomine Tallinna Perekonnaseisuametile koos rahastamisega riigieelarvest</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Riikliku rahastuse kokkuhoiu nimel on mõistlik tuua üle Harju Maavalitsuses teostatavate perekonnaseisutoimingute ja nimeseadusest tulenevate ülesannete täitmine Tallinna Perekonnaseisuametisse.</p> <p>Dubleerivate perekonnaseisutoimingute teostamine ei ole end õigustanud, mida kinnitab statistika.</p> <p><i>(*Märkus: vt p1, 2, 3 koos)</i></p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: 14. juunil 2017.a Riigikogus vastu võetud „Maavalitsuste tegevuse lõpetamisest tulenev Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega“ antakse perekonnaseisutoimingud üle maakonnakeskuse kohaliku omavalitsuse üksusele koos vastava rahastusega.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>
<p>Ettepanek 3. Perekonnaseisutoimingute seaduse ning rahvastikuregistri seaduse muutmise seaduse eelnõule lisada ettepanek muuta perekonnaseisutoimingute seadust.</p>	<p>Ettepaneku selgitus: Tulenevalt Tallinna linna pikaajalisest perekonnaseisutoimingute tegemise praktikast (alates 1926) ning asjaolust, et Tallinna perekonnaseisuametis teostatakse ligikaudu 45% perekonnaseisutoimingutest, esitada ettepanek erisuse tegemiseks järgmiselt:</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht: 14. juunil 2017.a Riigikogus vastu võetud „Maavalitsuste tegevuse lõpetamisest tulenev Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega“ antakse</p>

	<p>Perekonnaseisutoimingute seaduse § 3 lõiget 3 täiendada nii, et sealt tuleneks otse norm Tallinna Perekonnaseisuametile lõikes 4 sätestatud ülesannete täitmiseks.</p> <p>Või:</p> <p>lisada PKTS § 3 lg 4 perekonnaseisuasutusena Tallinna linn.</p> <p><i>(*Märkus: vt p1, 2, 3 koos)</i></p>	<p>perekonnaseisutoimingud üle maakonnakeskuse kohaliku omavalitsuse üksusele koos vastava rahastusega. Muudatusega täpsustub ka Tallinna perekonnaseisuameti pädevus.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks</p>
--	--	--